

**МОДЕЛЬНА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ДЛЯ 1-ГО КЛАСУ
ТА
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ**

**ТИЖДЕНЬ 15
ТЕМА ТИЖНЯ:
«ПОДОРОЖУЄМО В
ЧАСІ»**

2017

Навчально-методичні матеріали до Модельної навчальної програми для першого класу / За ред. Т. Мирошніченко, Л. Загрійчук, Р. Пастушенка, М. Товкало. – 2017 р.

Рецензенти:

Назаренко Г. А., доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник проректор КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»,

Чепурна Н. М., кандидат педагогічних наук, доцент, ректор КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради».

Іванова О. С., учитель початкових класів середньої загальноосвітньої школи № 91 м. Львова, голова методичного об'єднання вчителів початкових класів.

В основу цих «Навчально-методичних матеріалів» покладено Модельну навчальну програму для першого класу, розроблену учасниками проекту «Нова українська школа» під керівництвом Р. Шияна та схвалену ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» для використання в загальноосвітніх навчальних закладах, які працюють у межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти».

У «Навчально-методичних матеріалах» використано ідеї регіональних тренерських груп і вчительських спільнот, що здійснюють пілотування Модельної навчальної програми для 1-го класу.

Видання здійснено у межах реалізації проекту «Нова українська школа – точки зростання».

Просимо надсилати Ваші коментарі та пропозиції до цих матеріалів на електронну адресу new.ukr.school@gmail.com.

ЗМІСТ

Орієнтовні дослідницькі / проблемні запитання:	4
Завдання п'ятнадцятого тижня:.....	4
Очікувані результати п'ятнадцятого тижня:.....	4
Чи хотіли б ви подорожувати в часі і чому?	10
Узагальнена таблиця	10
Ранкова зустріч	13
Математична гра. «Календар. Дні тижня. Місяці. Пори року».....	14
Вправа «Упізнай мене»	17
Вправа «Володарі часу»	18
Вправа «Машина часу» першокласника.....	19
Рефлексія «Мене найбільше вразило...».....	19
Навіщо нам подорож у країну чисел та слів?	21
Узагальнена таблиця	21
Ранкова зустріч	23
Гра «Склади речення зі слів».....	26
Математичне лото. Гра «Назви «сусідів». Математичний малюнок.....	26
Гра «Додавання і віднімання»	27
Вправа «Чарівні перетворення»	27
Рефлексія. За що я вдячний святому Миколаєві?.....	29
Чи можна помандрувати морем на шкірці апельсина, або чому апельсин не тоне?	30
Узагальнена таблиця	30
Ранкова зустріч	33
Робота в малих групах. Вправа «Обери об'єкт дослідження»	34
Вправа «Зроби та поясни»	34
Вправа «Експериментуємо з кольором».....	36
Рухлива гра «Мій друг»	36
Гра «Я – спостерігач».....	36
Рефлексія	38
Як змінилися ми за час шкільного життя?.....	39
Узагальнена таблиця	39
Ранкова зустріч	41
Вправа «Ялинка друзів»	43
Вікторина «Знаємо. Вміємо. Можемо»	44
Рефлексія «Для мене школа – це.....».....	44
Що знаємо і про що маємо довідатися для майбутніх подорожей?.....	45
Узагальнена таблиця	45
Ранкова зустріч	47
Пісня-караоке «Новий рік»	48
Виготовлення вітальної новорічно-різдвяної листівки.....	48
Рефлексія «Що про цей тиждень я розкажу рідним...».....	49
Додатки. МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ДІТЕЙ.....	50

Тиждень 15

ТЕМА ТИЖНЯ «ПОДОРОЖУЄМО В ЧАСІ»

4

Орієнтовні дослідницькі / проблемні запитання:

- Чи хотіли б ви подорожувати в часі й чому?
- Навіщо нам подорожувати у країну чисел та слів?
- Чи можна помандрувати морем на шкірці апельсина, або чому апельсин не тоне?
- Як змінилися ми за час шкільного життя?
- Що знаємо і про що маємо довідатися для майбутніх подорожей?

Завдання п'ятнадцятого тижня:

1. Допомогати дітям ідентифікувати себе як школярів, обміркувати важливі події їхнього шкільного життя, мотивувати їх до подальшого навчання.
2. Спонукати учнів до спілкування про здобутий шкільний досвід.
3. Розвивати в учнів спостережливість, уміння виявляти зміни в природі та в особистому житті, відкрито висловлювати свої думки і почуття, передавати їх у вигляді малюнків, моделей, схем.
4. Формувати вміння висловлювати свою думку, доречно реагувати, уживати відповідну до ситуації спілкування лексику та несловесні засоби.
5. Навчати відтворювати в різних видах діяльності ймовірні та фактичні результати лічби об'єктів, що їх оточують.
6. Формувати навички дослідницької діяльності, класифікувати, узагальнювати набуті знання та використовувати їх у повсякденному житті.
7. Долучити учнів до відзначення у школі новорічно-різдвяних свят.

Очікувані результати п'ятнадцятого тижня:

На кінець тижня учні *знатимуть*:

- що їхні наступні знання ґрунтуються на попередніх;
- що навчатися – це цікаво;
- правила безпечної поведінки під час експериментів та досліджень;

та вмітимуть:

- узагальнювати набуті протягом навчання знання, використовувати їх у реальному житті;
- презентувати власну роботу та спільний (груповий) проект;
- аналізувати своє шкільне життя, власні досягнення та досягнення класу;
- ставити відкриті та закриті запитання;
- знаходити взаємозв'язки між минулим і майбутнім;
- передбачати подальший розвиток сюжету;

- передавати власне бачення заданого сюжету через малюнок;
- відрізнити реальне й фантастичне;
- передавати власні емоції через створення образів, малюнків;
- дотримуватися безпечних прийомів дослідницької роботи;
- виготовляти подарункові листівки;
- працювати в групах, нести особисту відповідальність за результати роботи групи;
- уважно слухати один одного в умовах безпосереднього спілкування.

№ з/п	Назва освітньої галузі	Очікувані результати учіння
1	Мовно-літературна	<p>ВЗАЄМОДІЄМО УСНО</p> <p>З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників (вітання, знайомство, запитання, прохання, прощання) й доречно реагує на усну інформацію в діалозі</p> <p>Сприймає монологічне висловлення й використовує усну інформацію з конкретною метою</p> <p>Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання</p> <p>Використовує фактичний зміст (хто?, що?, де?, коли?) для обговорення усної інформації</p> <p>Аргументує, чому якась інформація зацікавила, обговорює її з іншими</p> <p>Уживає відповідну до ситуації спілкування (тематика тижня) лексику і несловесні засоби (жести, міміка тощо)</p> <p>Ділиться своїми почуттями та емоціями від почутого й побаченого</p> <p>ЧИТАЄМО</p> <p>Читає вголос короткі тексти з метою отримання інформації</p> <p>Малює або добирає ілюстрації до художнього тексту (казка, вірш), створює аплікації, ліпить (напр., персонажів казок тощо)</p> <p>ВЗАЄМОДІЄМО ПИСЬМОВО</p> <p>Обмінюється елементарними письмовими повідомленнями (записка, лист, вітальна листівка)</p> <p>Обирає для написання висловлення відповідне оформлення (шрифт, розмір, колір тощо)</p> <p>Підписує друкованими літерами своє ім'я та прізвище, назву на власних малюнках, на роботі, виконаній спільно у групі</p> <p>ДОСЛІДЖУЄМО МЕДІА</p> <p>Обговорює зміст усного медіаповідомлення, розповідає, про що йдеться в ньому</p> <p>Називає учасників спілкування (мультфільм), їхні дії та ознаки дій; робить висновок про настрій, емоції учасників спілкування</p> <p>Висловлює свої думки і почуття з приводу простих медіатекстів (комікси, світлини, дитячі журнали, комп'ютерні ігри, реклама тощо)</p> <p>ДОСЛІДЖУЄМО МОВЛЕННЯ</p> <p>Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів (тематика тижня)</p> <p>Записує імена, прізвища, назви міст, річок, країн з великої літери</p>

2 Математична

ЛІЧБА

Лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу
Відтворює в різних видах діяльності ймовірні та фактичні результати лічби об'єктів, що їх оточують

ЧИСЛА, ДІЇ З ЧИСЛАМИ

Знаходить помилки у математичних обчисленнях, усуває їх, виконуючи необхідні дії
Співвідносить кількість об'єктів навколишнього середовища з відповідним натуральним числом
Оперує числами в межах 10, розв'язуючи різні життєві проблеми
Застосовує різні стратегії виконання арифметичних дій з числами (додавання, віднімання) під час розв'язування завдань та конкретних життєвих проблем, описаних у математичних задачах

ВИМІРЮВАННЯ ВЕЛИЧИН

Використовує знання про вивчені величини (час), вирішуючи конкретні життєві ситуації
Здійснює вимірювання, маючи вільний доступ до необхідних вимірювальних приладів (терези, вага, термометр, годинник, мензурка, лінійка) та різного роду нестандартних мірок (стрічка, склянка, ложка, сірникова коробка тощо)
Виконує обчислення на підставі зібраних даних, беручи участь у запропонованих математичних іграх і розвагах

ПРОСТОРОВІ ВІДНОШЕННЯ, ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ

Визначає знайомі геометричні фігури у фігурах складної конфігурації
Відтворює досліджувані геометричні форми (вирізає, наклеює, малює, моделює та ін.), використовуючи для цього не лише готові геометричні фігури і тіла, а й упізнані у предметах навколишнього світу

РОБОТА З ДАНИМИ

Використовує зібрані (наявні) дані для спілкування щодо досліджуваної проблеми

3 Природничка

Я ПІЗНАЮ ПРИРОДУ

Вирішує, що він(вона) хотів би дослідити
Передбачає, якого результату досліджень він / вона очікує
Розрізняє можливий результат дослідження і продукт фантазії
Розрізняє послідовні дії в експерименті/спостереженні
Розпізнає найпростіші матеріали та прилади, що їх можна застосовувати
Застосовує за потреби найпростіші матеріали та прилади
Використовує інформацію, отриману з відомих та запропонованих іншими джерел (книги, фільми тощо)
Фіксує здобуту інформацію / дані словами, зображеннями, символами, за допомогою цифрових аудіо-, відео-, фотопристроїв

Я У ПРИРОДІ

Розпізнає зміни в неживій та живій природі
Аналізує явища живої природи у різні пори року (восени, взимку, навесні, влітку)
Описує рослини і тварин
Розрізняє живі та неживі природні об'єкти

	Я У РУКОТВОРНОМУ СВІТІ Застосовує лінійку, терези, лінзу (лупу), термометр Передбачає використання рукотворних (штучних) матеріалів (пластмаси, гуми, скла, металу, паперу) на основі їхніх властивостей Формулює запитання про все, що цікавить
4	Технологічна
	МОЯ ТЕХНІЧНА ТВОРЧІСТЬ І ТЕХНІКА Добирає конструкційні матеріали за їх властивостями для виконання практичної роботи Задумує конструкцію виробу та конструює його з готових елементів (розмітка розгортки; виготовлення, оздоблення плоских та об'ємних виробів) Виготовляє та оздоблює виріб знайомими технологіями з допомогою дорослих Створює та оздоблює виріб за зразком та власним задумом (розроблення ескізу виробу; використання матеріалів для оздоблення: лелітки, бісер, стрічки, шитво, нитки, фарби, папір та ін.) З допомогою дорослих або самостійно виготовляє виріб із застосуванням знайомих технологічних операцій з конструкційними матеріалами (використання паперу, ниток, тканини, природного матеріалу, пластиліну, плоских матеріалів та інше)
	Я У СВІТІ ТЕХНОЛОГІЙ Демонструє іншим результати власної діяльності
	Я У СВІТІ РЕМЕСЕЛ Разом з дорослими планує та реалізує найпростіші трудові дії Виготовляє та оздоблює виріб із допомогою дорослих чи самостійно, застосовуючи елементи традиційних та сучасних ремесел (використання різних технік для виготовлення та оздоблення виробів: витинанка, вишивка та ін.)
5	Соціальна і здоров'язбережна
	БЕЗПЕКА Пояснює можливі небезпеки, що можуть очікувати людину в довкіллі Дотримується правил безпечної поведінки в різних ситуаціях
	ЗДОРОВ'Я Описує зміни власних емоцій, почуттів, настрою Спілкується з батьками, вчителями, однокласниками Ставиться з повагою до інших осіб, їхнього походження
	ДОБРОБУТ Пояснює важливість навчання у школі для власного життя та добробуту Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри Виконує запропоновану роль в мікрогрупі (команді), погоджується із рішенням команди Пояснює важливість навчання у школі для власного життя та добробуту
8	Фізкультурна
	БАЗОВА РУХОВА АКТИВНІСТЬ Виконує вправи для формування правильної постави Пояснює емоції, що виникають під час рухливої гри
	ІГРОВА ТА ЗМАГАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ (РУХЛИВІ ІГРИ ТА ЕСТАФЕТИ)

	<p>Дотримується безпечної поведінки під час виконання фізичних вправ та ігор</p> <p>Використовує жести, рухи під час рухливої гри.</p> <p>Активно вболіває за результати команди</p> <p>Бере участь в ухваленні спільних рішень на користь команди</p>
6 Громадянська та історична	<p>Я – ЛЮДИНА</p> <p>Пояснює, як змінюється людина впродовж життя</p> <p>Висловлює припущення про зміни, які можуть статися</p> <p>Я – СЕРЕД ЛЮДЕЙ</p> <p>Дотримується встановлених в освоєному громадському просторі (у школі, на вулиці, у парку, на дитячому майданчику тощо) правил; пояснює, чому потрібно дотримуватися встановлених правил</p> <p>Зауважує і виокремлює зміни, які відбулися у його / її правах та обов'язках з віком</p> <p>Переконує у важливості поваги до інших, спираючись на власний досвід і доступні джерела (почуте, прочитане)</p> <p>Описує й обмірковує свої права й обов'язки в сім'ї, класі</p> <p>Залучає людей, зокрема й тих, які відрізняються від нього / неї, до спілкування, гри, навчання</p> <p>Пояснює, чому люди перебувають разом, взаємодіють</p> <p>МОЯ КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА</p> <p>Вирізняє зовнішні ознаки об'єктів, що свідчать про вплив часу</p> <p>Долучається до підтримання родинних і шкільних традицій, бере участь у громадських урочистостях тощо; пояснює їхнє значення для себе</p> <p>Виготовляє доступні атрибути до свят та урочистостей, бере участь у мистецьких (зокрема, театральних) акціях</p> <p>МОЯ ШКІЛЬНА ТА МІСЦЕВА ГРОМАДИ</p> <p>Визначає (з однокласниками) важливість спільноти класу, школи і пояснює свою думку</p> <p>Встановлює, спираючись на власний досвід та думки старших, коли відбувалися події шкільного життя, що запам'яталися (раніш/пізніше; до/після; давно/недавно)</p> <p>Розповідає про свої права і обов'язки, що пов'язані з громадським життям, пояснює важливість знання цих правил</p> <p>Описує, як змінилося його/її життя після того, як він/вона стали школярем</p>
7 Мистецька	<p>ПРАКТИЧНА ХУДОЖНЬО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ</p> <p>Малює графічними матеріалами (олівцями, фломастерами, крейдою, фарбами тощо)</p> <p>Працює (вирізує, конструює) з папером, природними матеріалами; ліпить з пластичних матеріалів</p> <p>Використовує всю площину аркуша</p> <p>Рухається в ритмі і темпі музики, узгоджує свої рухи з музичним супроводом (співом)</p> <p>Придумує образи і створює їх різними засобами художньої виразності</p> <p>Експериментує з кольорами, формами тощо</p> <p>Бере участь у колективному виконанні творчого задуму (оформлення класної кімнати, створення колективних художніх композицій, флеш-моби тощо)</p>

Порівнює основні та похідні, теплі й холодні, світлі й темні кольори; окремі види декоративного мистецтва (народна іграшка, розпис, витинанка, писанка тощо); природні форми та їх декоративні зображення

Описує свій задум

Презентує результати власної творчості перед однолітками

Сприймає (слухає, співає, переглядає, малює тощо) твори мистецтва, які подобаються

Ділиться емоціями від сприймання мистецьких творів

КОМУНІКАЦІЯ ЧЕРЕЗ МИСТЕЦТВО

Розповідає про твір мистецтва (музичний твір, картину, мультфільм, дитячу телепередачу, виставу тощо), які вразили

Шановні педагоги!

Це останній тиждень другої чверті. Для учнів та для Вас цей тиждень підсумковий та корекційний. Водночас це передсвятковий тиждень! Знаючи рівень своїх учнів, Ви самостійно зможете добирати навчальні вправи. Ми ж пропонуємо запросити учнів у цікаву новорічну подорож у часі!

Використані джерела:

1. <http://dovidka.biz.ua/virshi-pro-dni-tizhnya/>
2. https://childdevelop.com.ua/worksheets/tag-day_week/
3. <http://rozrobka.in.ua/didaktichna-gra-vchora--seogodni--zavtra.html>
4. «Годинник» (Фіксики): <https://www.youtube.com/watch?v=hR3VCSaEOF8>
5. Караоке пісні «Святий Миколай». Вірші та музика Руслана Греха: <https://goo.gl/R1FAyG> (YouTube)
6. Караоке пісні «Новий рік». Слова та музика Наталії Май: <https://goo.gl/7jwURk> (YouTube)
7. Колові приклади: <https://www.youtube.com/watch?v=UWc>
8. Тренажер. Склад числа: <https://goo.gl/ZD3dQN> (YouTube)
9. Чумарна М. Ранкові зустрічі в початковій школі. – Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2011.

Чи хотіли б ви подорожувати в часі і чому?

Узагальнена таблиця

10

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс конкретного очікуваного результату
I.	Ранкова зустріч. «Вчора, сьогодні, завтра».	<p>Сприймає монологічне висловлювання (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось).</p> <p>Відтворює у різних видах діяльності ймовірні та фактичні результати лічби об'єктів, що нас оточують.</p> <p>Вирізняє зовнішні ознаки об'єктів, що свідчать про вплив часу.</p> <p>Пояснює, як змінюється людина впродовж життя.</p> <p>Висловлює припущення про зміни, які можуть статися у майбутньому.</p> <p>Ділиться своїми почуттями та емоціями від почутого й побаченого.</p> <p>Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів.</p> <p>Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання.</p> <p>Встановлює, спираючись на власний досвід і думки старших, коли відбувалися події шкільного життя, що запам'яталися (раніше / пізніше, до / після, давно / недавно).</p> <p>Використовує жести, рухи під час рухливої гри.</p> <p>Виконує вправи для формування правильної постави.</p>	<p>2 МОВ 1.1-2</p> <p>2 МАО 3.1-4</p> <p>2 ГІО 2.1-1</p> <p>2 ГІО 1.2-1</p> <p>2 ГІО 1.3-5</p> <p>2 МОВ 1.8-1</p> <p>2 МОВ 4.1-2</p> <p>2 МОВ 1.2-1</p> <p>2 ГІО 1.1-2</p> <p>2 ФІО 1.3-1</p> <p>2 ФІО 1.1-2</p>
II.	Математична гра «Календар» (рахунок днів тижня, місяців, пір року, дат народження).	<p>Відтворює в різних видах діяльності ймовірні та фактичні результати лічби об'єктів, що їх оточують.</p> <p>Застосовує різні стратегії виконання арифметичних дій з числами (додавання, віднімання) під час розв'язування завдань та конкретних життєвих проблем, описаних у математичних задачах.</p> <p>Знаходить помилки у математичних обчисленнях, усуває їх, виконуючи необхідні дії.</p> <p>Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри.</p> <p>Виконує запроповану роль в мікрогрупі (команді), погоджується із рішенням команди.</p> <p>Пояснює важливість взаємодопомоги та співпраці у межах спільноти класу.</p>	<p>2 МАО 3.1-4</p> <p>2 МАО 3.3-3</p> <p>2 МАО 1.5-1</p> <p>2 СЗО 4.4-6</p> <p>2 СЗО 4.4-7</p> <p>2 ГІО 8.3-1</p>
III.	Вправа «Упізнай мене» (дитячі фото учнів у різному віці).	<p>З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі.</p> <p>Сприймає монологічне висловлювання (опис).</p>	<p>2 МОВ 1.1-1</p> <p>2 МОВ 1.1-2</p>

	<p>Ділиться своїми почуттями та емоціями від почутого й побаченого.</p> <p>Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання.</p> <p>Вирізняє зовнішні ознаки об'єктів, що свідчать про вплив часу.</p> <p>Пояснює, як змінюється людина упродовж життя.</p> <p>Висловлює припущення про зміни, які можуть статися у майбутньому.</p> <p>Зауважує і виокремлює зміни, які відбулися у його / її правах та обов'язках з віком.</p> <p>Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання.</p>	<p>2 МОВ 1.1-8</p> <p>2 МОВ 1.2-1</p> <p>2 ГІО 2.1-1</p> <p>2 ГІО 1.2-1</p> <p>2 ГІО 1.3-5</p> <p>2 ГІО 1.3-3</p> <p>2 СЗО 4.4-6</p>
IV. Вправа «Володарі часу». Перегляд та обговорення фрагмента мультфільму (дописати сценарій мультфільму « Годинник» (Фіксики).	<p>З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі.</p> <p>Сприймає монологічне висловлювання (розповідь про спостереження за чимось / кимось).</p> <p>Ділиться своїми почуттями та емоціями від побаченого.</p> <p>Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання.</p> <p>Називає учасників спілкування (мультфільм), їхні дії та ознаки дій; робить висновок про настрій, емоції учасників спілкування.</p> <p>Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів.</p> <p>Висловлює припущення про зміни, які можуть статися у майбутньому.</p> <p>Пояснює важливість взаємодопомоги та співпраці у межах спільноти класу.</p> <p>Усвідомлює можливі небезпеки, що можуть очікувати на людину в довкіллі.</p>	<p>2 МОВ 1.1-1</p> <p>2 МОВ 1.1-2</p> <p>2 МОВ 1.8 -1</p> <p>2 МОВ 1.2-1</p> <p>2 МОВ 2.4-8</p> <p>2 МОВ 4.1-2</p> <p>2 ГІО 1.3-5</p> <p>2 ГІО 5.1-3</p> <p>2 СЗО 2.2-2</p>
V. Вправа «Машина часу першокласника».	<p>Ділиться своїми почуттями та емоціями від почутого й побаченого.</p> <p>Малює або добирає ілюстрації до художнього тексту.</p> <p>Підписує друкованими літерами своє ім'я та прізвище, назву на власних малюнках, на роботі, виконаній спільно у групі.</p> <p>Придумує образи і створює їх різними засобами художньої виразності</p> <p>Демонструє іншим результати власної діяльності.</p> <p>Задумує конструкцію виробу та конструює його з готових елементів.</p> <p>Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри.</p> <p>Виконує запропоновану роль в мікрогрупі (команді), погоджується із рішенням команди.</p> <p>Залучає людей, зокрема й тих, які відрізняються від нього / неї, до спілкування, гри, навчання.</p> <p>Висловлює припущення про зміни, які можуть</p>	<p>2 МОВ 1.8 -1</p> <p>2 МОВ 2.6-1</p> <p>2 МОВ 4.1-3</p> <p>2 МІО 1.2-1</p> <p>2 ТЕО 1.5-1</p> <p>2 ТЕО 1.4-1</p> <p>2 СЗО 1. 4-4</p> <p>2 СЗО 4.4-7</p> <p>2 ГІО 7.2-1</p> <p>2 ГІО 1.3-5</p>

	статися у майбутньому. Презентує результати власної творчості перед однолітками.	2 МИО 3.2-1
VI. Рефлексія «Мене найбільше вразило...»	Уважно слухає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі.	2 МОВ 1.1-1
	Сприймає монологічне висловлювання (розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось).	2 МОВ 1.1-2
	Ділиться своїми почуттями та емоціями від почутого й побаченого.	2 МОВ 1.8 -1
	Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів.	2 МОВ 4.1-2
	Уживає відповідну до ситуації спілкування (тематики тижня) лексику.	2 МОВ 1.7-1
	Сприймає (слухає, співає...)	2 МИО 3.3-1
	Ділиться емоціями від сприйняття музичного твору.	2 МИО 3.3-3
	Рухається в ритмі і темпі музики, узгоджує свої рухи зі співом.	2 МИО 1.1-13

Чи хотіли б ви подорожувати в часі і чому?

I. Ранкова зустріч

1. Вітання

Запропонуйте учням утворити коло і промовити вітання:

Зі снігом зимонька іде,
За собою день веде.
Станьмо разом, станьмо в коло!
Вірні друзі ми у школі!

13

(Учитель водить дітей по колу, промовляючи вірш. Це привітання можна повторювати і на інших ранкових зустрічах, поки діти не засвоять його).

Учитель:

- Сьогодні ми будемо вітатися один з одним за руку з побажанням: «Доброго дня, Іринко. Я бажаю тобі сьогодні...».

(Першим розпочинає вітатися вчитель. Педагог звертає увагу на те, щоб діти дякували один одному за побажання і дивилися один одному в очі. Необхідно звернути увагу дітей на те, що настав останній тиждень року).

Учитель:

- Закінчується 2017 рік. Упродовж тижня ми будемо говорити про те, чого ви вже навчилися за чотири місяці, що вже вмієте робити. Ми пригадаємо кожен день у школі. Це все вже минуле і попереду цікавий, незвіданий, тасмничий Новий рік та Різдво! А ще протягом тижня після навчальних занять ми будемо готуватися до театралізованих новорічно-різдвяних свят.

2. Групове заняття. Гра з м'ячем «Учора, сьогодні, завтра»

Учитель пропонує учням пограти в гру.

Хід гри:

Учитель:

- Пропоную вам пограти у гру «Учора, сьогодні, завтра». Я буду кидати м'яч. Той, хто його впіймає, продовжує речення: «Вчора ввечері я.....» і повертає м'яч мені.

Учитель продовжує кидати м'яч іншим дітям (4-5). Учні продовжують речення.

Далі учитель пропонує продовжити інше речення: «Сьогодні я.....». Учитель акцентує увагу дітей на тому, що сьогодні – це те, що відбудеться зараз. Далі вчитель просить продовжити речення: «Завтра я буду.....».

Грунтуючись на здобутому досвіді, учитель запитує, що означає «вчора», «сьогодні», «завтра» (*вчора – це день, що минув, завтра – це день, що буде, сьогодні – це зараз*).

Бесіда:

- Чи можемо ми змінити те, що було вчора?
- Чи можемо ми змінити те, що буде сьогодні, завтра?

(Необхідно підвести дітей до усвідомлення того, що те, що вже відбулося, змінити не можна).

3. **Обмін інформацією. «Крісло автора».** Дитина в «кріслі автора» ділиться цікавими новинами, що відбулися вчора. Учитель пропонує дітям ставити відкриті запитання (не більше 4).

Проблемне запитання дня: Чи хотіли б ви подорожувати в часі й чому?

(Це запитання озвучує учитель, його потрібно написати на дошці чи аркуші паперу і прикріпити на рівні очей дітей. Необхідно поінформувати учнів, що наприкінці дня вони знайдуть відповідь на це запитання).

14

II. Математична гра. «Календар. Дні тижня. Місяці. Пори року»

Учитель повідомляє, що для мандрівки в часі потрібна добра орієнтація. Тому передусім варто відповісти на запитання, з чого складається рік?

Хід заняття

Учитель:

- Діти, сьогодні ми завітаємо в чарівну країну, яка називається Країна Часу. Якщо країна чарівна, то як туди можна дістатися? (в чоботах-швидкоходах, на летючому кораблі, на килимі-літаку).
- Я пропоную використати килим-літак. Бо саме такий у нас є. Сідайте зручно. Сіли? Тільки є одна проблема. Килим вже старий, нас сіло дуже багато. А потужність у нього слабка. Тож потрібно йому допомогти. Щоб злетіти вгору, треба повільно підняти руки вгору, повернути праворуч – нахилитися праворуч, повернути ліворуч – нахилитись ліворуч. А тепер руки тримаємо на рівні грудей, зігнувши в ліктях, стиснули пальці в кулачки і круговими рухами пробуємо завести килим-літак, при цьому промовляємо звуки, що подібні на гул двигуна літака.
- Ось ми і потрапили в гості до **трьох** братів і **чотирьох** сестер. А хто вони, вам потрібно здогадатись. Хто вони?

(Якщо учням важко одразу відповісти, можна пригадати який сьогодні день – «понеділок»)

- По-перше, треба знати їхні імена. Я буду читати вам загадки, а відгадками будуть їхні імена.

**Матеріали для дітей.
Додаток 1**

Вранці ми із добрим ділом
Привітали ... (Понеділок).

Ніченька минула скоро, –
Трудовий іде ... (Вівторок).

Спритна, вміла, молода
Вже настала ... (*Середа*).

Йде четвертий день тепер,
Називається ... (*Четвер*).

Діло добре ладиться,
Як настала ... (*П'ятниця*).

Вдома скрізь кипить робота,
Як прийшла до нас ... (*Субота*)

А Субота з хлібом-сіллю
Привела сестру ... (*Неділю*).

Ось і тижневі кінець,
Хто трудився – ... (*молодець*)

Учитель:

- Сьогодні у Країні Часу господарює Понеділок. Нумо, спробуємо сказати слово «понеділок»: голосно, тихо, протяжно, ствердно, здивовано, сердито, розчаровано, ніжно.
- Скільки всього днів у тижні?
- Який перший день, другий..... До кожного дня тижня необхідно визначити цифру, що відповідає дню тижня (1–7). Який за порядком перший день? Третій? Сьомий?
- Пустували якось дні тижня з прислів'ями та й погубили закінчення.

1. Гра «Закінчи прислів'я»

- Без роботи ... (*день роком стає*).
- Згаяного часу ... (*і конем не здоженеш*).
- Час мина, ... (*а не вертає*).
- Влітку тиждень ... (*рік годує*).
- Скривився (*як середа на п'ятницю*).
- Як не тепер, то ... (*в четвер*).

2. Логічні вправи

- Якщо сьогодні четвер, то завтра ...
- Як одним словом можна замінити слова «ранок», «день», «вечір», «ніч»?
- Чи може дощ іти 2 дні підряд?
- Назвіть 5 днів підряд (1, 2, 3, ..., понеділок – позавчора).
- Діти поїхали до бабусі в п'ятницю, а приїхали через день. Коли вони повернулися?
- Якщо сьогодні вівторок, завтра – п'ятниця?
- Цей день вихідний, але це не неділя. Який це день?

3. Вправа «Математичні вирази»

Матеріали для дітей.
Додаток 2.

	10
	8
	6
	7
	9

- Роздайте дітям індивідуальні картки із завданням та попросіть з'єднати кожний «математичний вираз» з його результатом.
- Попросіть дітей обмінятися роботами із сусідом по парті, перевірити завдання, що його виконав однокласник, і, якщо потрібно, виправити помилки.
- Запитайте дітей, яким способом вони виконували додавання.

4. Вправа «Календар» (ввести поняття «рік», «місяці»)

Учитель запитує учнів:

- Яка зараз пора року?
- Яка була пора року, коли ви прийшли до школи?
- Який тепер місяць на календарі? Які місяці осені ви знаєте? Скільки їх?
- А як називаються зимові місяці? Скільки їх?
- Яка пора року буде після зими?
- А після весни?

Учитель пропонує учням зробити живий календар днів народження. Для цього учні утворюють 4 кола за порами року. Біля картинки «зима» збираються діти, які народилися взимку. Учитель пропонує їм об'єднатися за місяцями, а потім

вишикуватись за днями народження. Аналогічно шикуються учні, що народилися навесні, влітку, восени.

Кожне коло об'єднується біля відповідної картинки. Учитель допомагає кожній дитині зайняти своє місце. По завершенні пропонує утворити з чотирьох п'яток рік.

Учитель запитує дітей: «Коли починається Новий рік?» і пропонує очолити колону тій дитині, у кого день народження ближче до 1 січня. За січнем шикуються всі місяці.

Учитель разом з учнями перевіряє, чи правильно зайняли місця учні і допомагає зайняти кожному своє місце.

Запитання:

- Скільки п'яток має рік?
- Скільки місяців у році?
- Яка пора року починає рік? Закінчує?
- Який перший місяць року?
- Скільки місяців ми вже школярі?
- Незабаром прийде Новий рік. Що зміниться для нас? Ми станемо молодшими? Старшими? На скільки років?
- Скільки вам років зараз? А скільки було в минулому році? Скільки буде наступного року? А скільки було п'ять років тому?

**Матеріали для дітей.
Додаток 3.**

III. Вправа «Упізнай мене»

Учитель:

- Сьогодні ми говорили про час. Рік, місяць, тиждень – це час. А чи могли б ми подорожувати в часі?

(Учитель пропонує дітям розглянути плакати з фотографіями дітей класу [вік дітей – 1–6 років]).

Запитання:

- Як час вплинув на нас? Скільки років пройшло між першою і останньою фотографією? На фотографіях, де вам 6 років, ви старші, чи молодші?
- Які зміни сталися з вами? Що ви вміли, коли вам був 1 рік, 6 років?
- Чого навчилися ви за півроку в школі?
- А чи могли б ми повернутися в той час, коли були зовсім маленькими?
- А чи можемо ми поринути на років 10 уперед, а на годину?

(Учитель підводить учнів до усвідомлення того, що час не повертається назад. І людина не може поринути в майбутнє і змінити його).

- Як ви думаєте, чи можливими будуть у майбутньому подорожі в часі? А чи може людина зупинити час чи пришвидшити його?

(Учитель підводить дітей до усвідомлення того, що наука розвивається дуже швидко і, можливо, настане такий час, що людина навчиться керувати часом та навіть здійснювати подорожі).

18

IV. Вправа «Володарі часу»

Хід вправи:

Учитель:

- Що би сталося якби нам вдалося зупинити чи пришвидшити час? Тоді вмощуємося зручніше і дивимось мультфільм «Годинник» («Фіксики»).

<https://www.youtube.com/watch?v=hR3VCSaEOF8>

Учитель демонструє тільки фрагмент мультфільму.

Матеріали для дітей. Додаток 4

1. Педагог самостійно обирає один із варіантів продовження вправи:
 - *Варіант 1.* Робота в групах. «Складаємо сценарій продовження мультфільму». Учитель об'єднує дітей у групи по 4–5 учасників і пропонує придумати свій сценарій розгортання подій. По завершенні діти презентують свої сценарії.
 - *Варіант 2.* Утворити з учнями коло. Діти за порядком, по колу, складають по одному реченню про події, які могли б розгортатися далі у мультфільмі.
2. Завершення перегляду мультфільму.

Обговорення:

- Чи збіглися ваші сценарії з тим, що ви бачили у мультфільмі? Що збіглося? Що ні?
- Чи можна спинити час? А стати володарем часу?
- Про які годинники розповіли герої мультфільму?
- Чи може людина керувати часом?
- А чи існує «машини часу»?

V. Вправа «Машина часу» першокласника»

Хід вправи:

19

Учитель запитує, чи хотіли б діти створити власну «машину часу» і пропонує це зробити.

Учні працюють у центрах діяльності (центр мистецтва, центр математики). Діти можуть скласти машину часу з кубиків, блоків, малювати. Під час роботи необхідно залучати їх до використання вже знайомих їм технік малювання, записів, використовувати числа, букви. Учитель пропонує учням заплющити оченята й уявно повернутися до першого вересня, згадати свій «Перший дзвоник», перші уроки, що вже вивчили з різних предметів, а можуть, пригадавши, що вже знають і вміють, спробувати перенестися на кінець першого класу й уявити, що будуть знати. По завершенні учнівські роботи слід розмістити у класній галереї.

Учитель пропонує учням розглянути малюнки та конструкції «машини часу». Учні запропоновано за бажанням розповісти про те, які найяскравіші дні були у школі, чого вони очікують у майбутньому? Що вже вміють робити? У чому їм допомагає математика? читання?

Учитель:

- Чи є запитання до авторів робіт?
- Хто хоче розповісти про свою «машину часу»?
- Чи реально створити «машину часу»?

VI. Рефлексія «Мене найбільше вразило...»

Учитель пропонує учням сісти в коло на килимку і пригадати, що сьогодні протягом дня їх найбільше вразило? Що нового вони дізналися? Що розкажуть про день у школі своїм рідним?

Учитель звертає увагу учнів на запитання дня (*Чи хотіли б вони подорожувати в часі й чому?*) і вислуховує всі відповіді, зауважуючи, що він цінує фантазію дітей. Наприкінці зустрічі педагог пропонує порахувати, скільки днів залишилося до завершення року.

Учитель:

- Подорож у часі це диво, казковість. Чи знаєте ви, що є такий святий, який подорожує в часі? Саме сьогодні, коли з'являться на небі перші зіроньки, нас чекає чарівна, казкова ніч. Святий Миколай із давніх часів цієї ночі приходить на землю, щоб обдарувати кожного з нас подарунками.

А чи всі вже написали листа святому Миколаю. Хто не написав, слід поспішити!

На завершення дня пропонуємо караоке пісні « Святий Миколай»:

<https://www.youtube.com/watch?v=HoOo6tIwHak>

Навіщо нам подорож у країну чисел та слів?

Узагальнена таблиця

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс конкретного очікуваного результату
I.	Ранкова зустріч. «Що було б без чисел / без слів» (простір і смисли).	З увагою сприймає усні репліки вчителя й однокласників, доречно реагує на усну інформацію в діалозі.	2 MOB 1.1-1
		Сприймає монологічне висловлювання (розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось).	2 MOB 1.1-2
		Ділиться своїми почуттями та емоціями від почутого й побаченого.	2 MOB 1.8-1
		Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання.	2 MOB 1.2-1
		Записує елементарні повідомлення за допомогою слів, у яких позначає звуки відомими буквами.	2 MOB 3.1-1
		Записує під диктування слова з відомими літерами.	2 MOB 1.7-1
II.	Гра «Склади речення зі слів».	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі.	2 MOB 1.1-1
		Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання.	2 MOB 1.2-1
		Пояснює важливість взаємодопомоги та співпраці у межах спільноти класу.	2 ГЮ 8.3-1
III.	Математичне лото. Гра «Назви сусідів». Математичний малюнок.	Обговорює зміст усного медіаповідомлення, розповідає, про що йдеться в ньому.	2 MOB 1.4-4
		Висловлює свої думки і почуття з приводу простих медіатекстів (комікси, світлини, дитячі журнали, комп'ютерні ігри, реклама тощо).	2 MOB 2.5-5
		Знаходить помилки у математичних обчисленнях, усуває їх, виконуючи необхідні дії.	2 MAO 1.5-1
		Оперує числами в межах 10, розв'язуючи різні життєві проблеми.	2 MAO 3.3-1
		Залучає людей, зокрема й тих, які відрізняються від нього / неї, до спілкування, гри, навчання.	2 ГЮ 7.2-1
		Лічить об'єкти навколишнього світу.	2 MAO 3.1-2
		Визначає знайомі геометричні фігури у фігурах складної конфігурації.	2 MAO 4.2-1
IV.	Гра «Додавання і віднімання».	Обговорює зміст усного медіаповідомлення, розповідає, про що йдеться в ньому.	2 MOB 1.4-4
		Висловлює свої думки і почуття з приводу простих медіатекстів (комікси, світлини, дитячі журнали, комп'ютерні ігри, реклама тощо).	2 MOB 2.5-5
		Знаходить помилки у математичних обчисленнях, усуває їх, виконуючи необхідні дії.	2 MAO 1.5-1

	<p>Застосовує різні стратегії виконання арифметичних дій з числами (додавання, віднімання) під час розв'язання завдань та конкретних життєвих проблем, описаних у математичних задачах.</p> <p>З увагою сприймає усні репліки вчителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію.</p> <p>Висловлює припущення про зміни, які можуть статися у майбутньому.</p> <p>Пояснює важливість взаємодопомоги та співпраці у межах спільноти класу.</p>	<p>2 MAO 3.3-3</p> <p>2 MOB 1.1-1</p> <p>2 ГЮ 1.3-5</p> <p>2 ГЮ 8.3-1</p>
V. Вправа «Чарівні перетворення» (цифри / букви у малюнках).	<p>Ділиться своїми почуттями та емоціями від почутого й побаченого.</p> <p>Лічить об'єкти навколишнього світу.</p> <p>Описує тварин своєї місцевості.</p> <p>Підписує друкованими літерами своє ім'я та прізвище, назву на власних малюнках, на роботі, виконаній спільно у групі.</p> <p>Виконує запропоновану роль у мікрогрупі (команді), погоджується із рішенням команди.</p> <p>Пояснює важливість взаємодопомоги та співпраці у межах спільноти класу.</p> <p>Придумує образи і створює їх різними засобами художньої виразності.</p>	<p>2 MOB 1.8-1</p> <p>2 MAO 3.1-2</p> <p>2 ПРО 3.1-8</p> <p>2 MOB 4. 1-3</p> <p>2 СЗО 4.4-7</p> <p>2 ГЮ 8.3-1</p> <p>2 МИО1.2-1</p>
VI. Рефлексія (Що мене сьогодні вразило?).	<p>З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі.</p> <p>Сприймає монологічне висловлювання (розповідь про спостереження за чимось / кимось).</p> <p>Ділиться своїми почуттями та емоціями від почутого й побаченого.</p> <p>Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання.</p> <p>Уживає відповідну до ситуації спілкування (тематики тижня) лексику і несловесні засоби (жести, міміку тощо).</p> <p>Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів.</p> <p>Співвідносить кількість об'єктів з відповідним натуральним числом.</p> <p>Обмінюється елементарними письмовими повідомленнями, висловлює письмово свою думку з використанням знаків, символів, піктограм тощо</p>	<p>2 MOB 1.1-1</p> <p>2 MOB 1.1-2</p> <p>2 MOB 1.8-1</p> <p>2 MOB 1.2-1</p> <p>2 MOB 1.7-1</p> <p>2 MOB 4.1-2</p> <p>2 MAO 2.1-3</p> <p>2 MOB 3.1.1</p>

Навіщо нам подорож у країну чисел та слів?

I. Ранкова зустріч

1. Вітання

Діти утворюють коло. На ранковій зустрічі учитель пропонує кожній дитині привітатися по черзі в колі й розповісти (одним реченням) про свої враження від сьогоднішнього ранку, бо цей ранок особливий. Спочатку вчитель вітається сам, напр.:

- Доброго ранку, у мене сьогодні чудовий ранок, бо до мене завітав святий Миколай.

Він приніс мені сонячну днину і трошки морозцю (або трошки дощику). А що у вас?

2. Ранкове повідомлення:

Доброго дня, друзі!

Сьогодні 19 грудня. До Нового року залишилося _____ днів.

День тижня _____.

Але цей день не менш особливий, аніж новорічний.

Чому? Бо українці саме сьогодні вшановують День святого Миколая.

Чому св. Миколая дуже люблять діти?

Матеріали для дітей.

Додаток 5.

За традицією, цієї ночі діти отримують подарунки під подушками. Тому вони вірять у диво, завершуване святим Миколаєм, і вчаться у святого бути милосердними. Святий Миколай опікується воїнами, водіями і тими, що подорожують, допомагає бідним у скруті. Його вважають покровителем дітей і студентів, моряків, торговців.

На згадку про милосердя святого Миколая цього дня відзначають Міжнародний день допомоги бідним.

Тому і план дня сьогодні відрізнятиметься від звичного.

План дня.

(Учитель коротко інформує учнів про те, про що сьогодні будемо говорити, що робити ...).

3. Обмін інформацією. «Крісло автора»

Учитель пропонує учням за бажанням розповісти однокласникам про те, як до них приходять святий Миколай, які звичаї побутують у їхніх родинах. Учитель спонукає учнів до відкритих запитань, що розгортають сюжет розповіді, попередньо обумовлює, що кожен має право поставити запитання один раз, всього може бути не більше 4 запитань.

Підсумовуючи, учитель наголошує, що ідея свята – не тільки приймати подарунки, а дарувати їх іншим, творити добро, як це робив святий Миколай.

На закінчення вчитель підводить учнів до усвідомлення того, що стежити за надходженням свята нам допомагає календар, знання цифр і букв, вміння читати і рахувати.

Учитель пропонує дітям послухати історію про дівчинку Олесю.

Тетяна Мирошниченко

Як дівчинка Олеся загубила свій День народження

(казка)

Жила-була першокласниця Олеся. Вона дуже любила гратися. А у школі через оті цифри та букви і погратися ніколи. Ввечері вона згадала, як у школі учителька Марія Іванівна розповідала дітям про букви і цифри. «А як треба старатися, щоб красиво написати оті неслухняні цифри і букви, які кривляються, не хочуть стати рівно в рядок, а ще такі неохайні. Набридли мені і цифри, і букви», – подумки вирішила Олеся. «Не хочу ніяких цифр, ніяких букв. Геть цифри і букви. Не потрібні вони мені!» – тихесенько пробурчала вона, засинаючи з улюбленим зайчиком.

Зранку сонячний промінчик розбудив першокласницю. «А де моя мама, і чому в хаті порожньо?» – подумала Олеся. – Ой, сьогодні ж казкова ніч! Під подушкою у мене має бути подарунок від святого Миколая. Дівчинка швидко зіскочила з ліжка, перевернула подушку, залізла під ліжко і гірко заплакала. Під ліжком було порожньо, тільки старенький ведмедик без лапки сумно лежав у кутку.

«А як же так, у мене що без календаря ні подарунка від Миколая, ні святкування дня народження не буде? Я ж не знаю, коли той день. Хоч добре пам'ятаю, мама казала, що це має бути сьогодні. Адже у мене на Миколая день народження. Який же сьогодні день? Яке число? – плакала Олеся. – Без цифр і букв я загубила казкову ніч, коли святий Миколай роздавав подарунки і загубила свій День народження. Це несправедливо! Сама зроблю собі подарунки. Куплю цукерки і запашні солодкі мандарини!» – рюмсаючи, подумала дівчинка. Вона відкрила коробочку, в якій завжди лежали гроші на цукерки, а там – порожні папірці. Ніби подібні на гроші і колір такий сам, а цифр і букв – нема. «Що це таке?!» – вигукнула дівчинка.

Над крамницею зникла вивіска «Цукерки». І Олеся так нічого і не купила. У продавців теж не було цифр, і вони не могли ні зважити цукерки, ні знайти саме ті,

що так подобались дівчинці, ні взяти за них гроші. Таке ж сталося і з мандаринами. Стало ще сумніше...

«Що ж я буду робити? Поїду автобусом до бабусі, може, вона мені щось подарує», – вирішила Олеся. – А ще бабусі моїй теж для мене Миколай залишає подарунок!» І раптом згадала, що на автобусі теж є цифри. Номер автобуса, що їде до бабусі – 9. Повз неї їхали автобуси без номерів. І вона зрозуміла, щодо бабусі сьогодні вона не потрапить. Сльози повільно текли по щоках...

«Я загубила свято Миколая і свій день народження! Які ж важливі цифри і букви! Я хочу, щоб вони повернулися до мене!» – голосно заплакала Олеся. І раптом почула, як її хтось ніжно обіймає. Вона розплющила очі і побачила маму.

«Що з тобою, Олесю? Час прокидатися. Сьогодні особлива казкова ніч, Миколай, певно, і тобі приніс подарунки, донечко!».

Олеся схопилася з ліжка і застрибала з радістю, ніжно пригортаючи подарунок від Миколая. Час був збиратися до школи. Тут зайшов тато з величезною коробкою, з якої виглядала красуня-лялька, і з букетом квітів для мами.

«З Днем народження, донечко!» – лагідно промовив тато. «Вітаємо, Сонечко!» – промовила мама, приймаючи квіти.

«А мені наснилося, що Миколай до мене не прийде та й День народження мій загубився разом із цифрами та буквами», – сказала Олеся.

«Ну от, що тільки не присниться!» – засміялась мама.

«Швидше, швидше матусю! Я хочу першою прийти до школи і розповісти всім про подарунки святого Миколая і красуню-ляльку».

Дорогою до школи дівчинка розповіла мамі про свій сон. Мама уважно слухала донечку.

«Цифри і букви потрібно знати. Без цифр і букв світ стає нецікавим, і людина не тільки свята може загубити. Цифри потрібні у всіх професіях, у побуті, в іграх. Ми рахуємо і читаємо щодня.

«Я розумію!» – усміхаючись, сказала Олеся.

Запитання для обговорення:

- Чому Олеся мало не загубила свято Миколая і власний день народження?
- Чи чекали ви подарунків від Миколая?
- Чи треба ображатися, якщо Миколай не приніс подарунків?
- Чи можна стати святим Миколаєм для тих, хто потребує допомоги?
- А де нам в житті потрібні цифри і букви?
- Для яких професій необхідно вміти рахувати, читати?
- У яких іграх нам потрібні вміння рахувати і читати?

(Учитель може пригадати, що навіть улюблена гра «Хованки» починається з рахунку «Один, два, три, чотири, п'ять.....»).

- Щоб не потрапити в таку ж ситуацію, як дівчинка Олеся, ми і вчимося в школі.
- Чи чекаєте ви новорічно-різдвяні свята? А що саме ви очікуєте?
- Що допоможе нам не пропустити свято? (календарик).

(Учитель підводить учнів до усвідомлення, що вміння «читати» інформацію цифр і букв допоможе нам не пропустити свято).

II. Гра «Склади речення зі слів»

Хід вправи:

Учитель підбирає прості речення, які складаються з 5 слів. Бажано, щоб слова стосувалися зимових свят. Записує слова на окремих аркушах формату А-4. Далі об'єднує учнів у групи по 5 осіб. Кожен учень отримує одне слово (якщо учні ще не знають окремих букв, які планує використати вчитель, слова замінюються малюнками).

У групах учні обговорюють усі можливі варіанти речення. За сигналом учителя всі учні мають «вишикуватись у речення» і прочитати його. Необхідно спонукати учнів до обговорення, спільної роботи, пошуку інших варіантів речення.

Обговорення:

- З якої букви починаємо писати речення?
- З чого складається речення?
- Яке слово найважливіше в реченні?

26

III. Математичне лото. Гра «Назви «сусідів». Математичний малюнок

Хід гри:

Учитель запитує дітей:

- Чому ви так любите свята?

(Важливо підвести дітей до того, що на свята до них приходять друзі, сусіди).

- А чи тільки ми з вами маємо сусідів?
- А зараз я вам пригадаю таємницю, про яку ви вже довідалися у школі. Виявляється, у чисел теж є сусіди. На жаль, кожне число може мати тільки двох сусідів, і вони не змінюються.
- На зимові свята Числа вирішили запросити сусідів у гості.

Учитель пропонує учасникам стати в коло. Учитель із м'ячем стає в центрі. Він кидає м'яч учневі і називає будь-яке число в межах вивчених. Той, хто упіймав м'яч, повинен назвати «сусідів» названого числа і кинути м'яч ведучому. Числа можна називати в довільному порядку, повторюючи їх. Той, хто неправильно назвав «сусідів», вибуває з гри.

Джерело: «Тренажер. Склад числа» <https://goo.gl/ZD3dQN>.

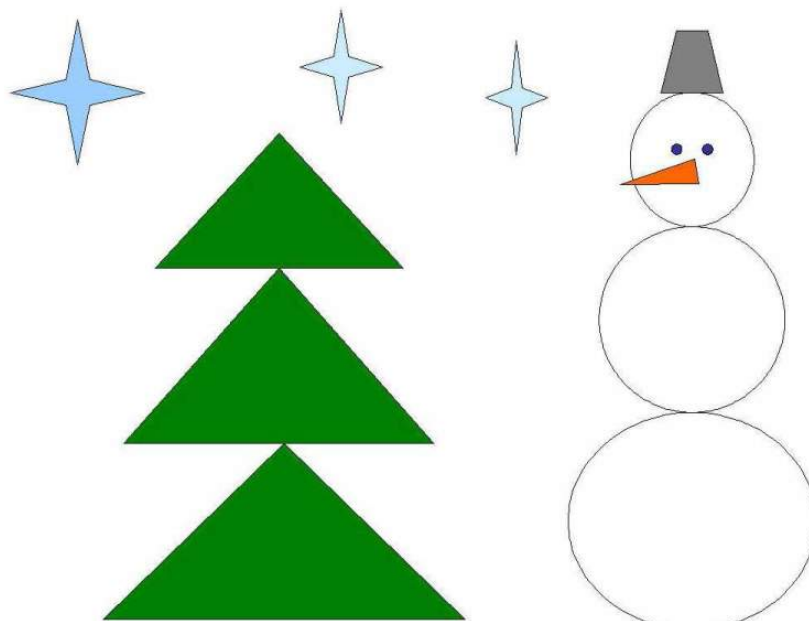

Матеріали для дітей.

Додаток 6.

Завдання:

Із який геометричних фігур складений малюнок? Полічіть кількість кожної фігури.

IV. Гра «Додавання і віднімання»

Хід гри:

Учасники сідають на килимку, утворивши коло. У середині кола розкладені карточки з прикладами на додавання та віднімання в межах 10 ($2+5$, $3+3$, $8-4$, $9-5$ і т. д.). Учні по черзі обирають картку із прикладом та обчислюють. Хто правильно назвав результат, той забирає картку собі, а хто помилився, той повертає на килимок. У кого найбільше карточок, той і переміг.

Учитель може використати будь-яку математичну гру, яка б сприяла корекції математичних знань учнів саме цього класу.

Можна також використати відео «Колові приклади»:

<https://www.youtube.com/watch?v=UWcUIKUF5kc>

V. Вправа «Чарівні перетворення» (учитель самостійно обирає варіант вправи)

Варіант I

На дошці розміщено цифри від 1 до 10.

Учитель:

- Чи хотіли б ви стати чарівниками? Ви маєте таку нагоду.
- Перед вами цифри. Але їх можна перетворити на кумедних тваринок, іграшки на ялинку. Для цього потрібно до цифри щось домалювати.
- Подивімося, як цифри можуть бути чарівними.

(Учитель на дошці малює одним кольором цифру «1» і до неї домальовує іншим кольором кораблик).

- Цифру «2» перетворимо на лебедя (показує, як).

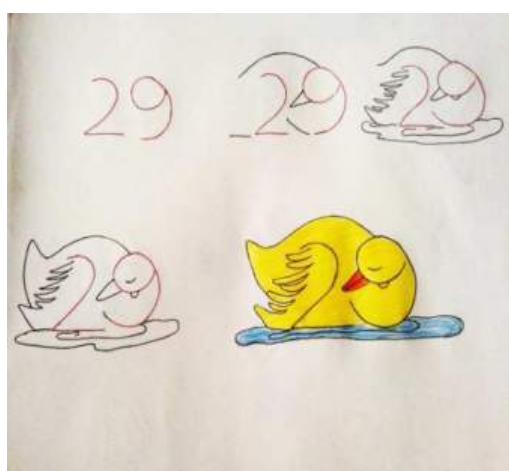
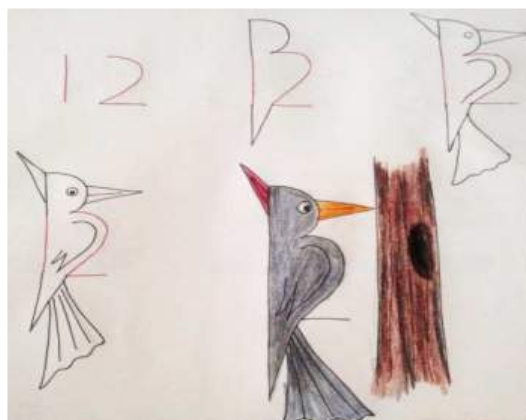
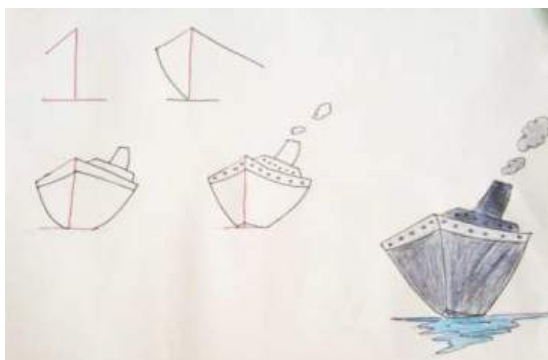
Учням пропонуємо в групах по 4–5 осіб самостійно подумати, як можна перетворити цифри 0, 3, 4, 5, 6, 8, 9 в ялинкові прикраси (цифру, написану простим олівцем на аркуші А-3, отримує кожна група).

Учитель спонукає дітей використовувати різні техніки малювання, звертає увагу на те, щоб учні спільно обговорювали, що саме будуть домальовувати. По завершенні діти презентують проекти.

Матеріали для дітей. Додаток 7.

28

Варіант II

Учитель пропонує учням у групах виконати чарівні перетворення за допомогою геометричних фігур.

Кожна група отримує набір геометричних фігур (трикутники, прямокутники, квадрати, круги, овали формату А-4). На прохання вчителя учні на килимі викладають ялинку, сніговика, будинок, човник із вітрилами, поїзд тощо. Учитель на виконання вправи дає учням 3–4 хвилини. Переможе та команда, яка зробила найбільше конструкцій.

Учням, яким важкувато виконати завдання, можна запропонувати переглянути й оцінити зразки (додаток № 5).

По завершенні вправи учні переглядають роботи інших команд.

Матеріали для дітей.

Додаток 8.

VI. Рефлексія. За що я вдячний святому Миколаєві?

Учитель пропонує дітям повернутися до *проблемного запитання*.

- Хто виконав завдання, про які йдеться на плакаті?

(Треба запропонувати дітям показати, назвати і порахувати всі геометричні фігури, які є на плакаті).

- Що найбільше вразило сьогодні?

Учитель просить написати лист святому Миколаєві і подякувати йому за гарний день із використанням знайомих слів, а також символів, піктограм тощо.

Чи можна помандрувати морем на шкірці апельсина, або чому апельсин не тоне?

Узагальнена таблиця

30

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	
			Індекс конкретного очікуваного результату
I.	Ранкова зустріч. «Що можна досліджувати?».	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників, доречно реагує на усну інформацію в діалозі.	2 МОВ 1.1-1
		Сприймає монологічне висловлювання (розповідь про спостереження за чимось / кимось).	2 МОВ 1.2-1
		Ділиться своїми почуттями та емоціями від почутого й побаченого.	2 МОВ 1.8-1
		Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання.	2 МОВ 1. 2-1
		Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів.	2 МОВ 4.1-2
		Читає вголос короткі тексти з метою отримання інформації.	2 МОВ 2. 2-2
		Вирішує, що він (вона) хотів (-ла) би дослідити.	2 ПРО 1.1-1
		Передбачає, якого результату досліджень він (вона) очікує .	2 ПРО 1. 2-2
		Розрізняє можливий результат дослідження і фантастичне уявлення.	2 ПРО 1.2-3
		Розрізняє послідовні дії в експерименті.	2 ПРО 1.3-1
	Усвідомлює можливі небезпеки, що можуть чигати на людину в довкіллі.	2 СЗО 2.2-2	
II.	Робота в малих групах: «Обери об'єкт дослідження» (годинник, терези, лінійка, лупа, метр і т. д.).	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі.	2 МОВ 1.1-1
		Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів.	2 МОВ1.1-2
		Використовує зібрані (наявні) дані для спілкування щодо досліджуваної проблеми.	2 МАО 1.1-2
		Здійснює вимірювання, маючи вільний доступ до необхідних вимірювальних приладів (терези, вага, термометр, годинник, мензурка, лінійка) та різного роду нестандартних мірок (стрічка, склянка, ложка, сірникова коробка тощо)	2МАО 3.2-1
		Вирішує, що він / вона хотів /-ла б дослідити.	2 ПРО 1.1-1
		Передбачає, якого результату дослідження він / вона очікує .	2 ПРО 1.2-2
		Усвідомлює можливі небезпеки, що можуть підстерігати людину в довкіллі.	2 СЗО 2.2-2
		Виконує запропоновану роль у мікрогрупі	2 СЗО 4. 4-7

	(команді), погоджується із рішенням команди.	
III. Вправа «Зроби і поясни» (завдання для дослідника).	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників, доречно реагує на усну інформацію в діалозі.	2 МОВ 1.1-1
	Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання.	2 МОВ 1.2-1
	Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів.	2 МОВ 1.1-2
	Аргументує, чому якась інформація зацікавила, обговорює її з іншими.	2 МОВ 1.4-3
	Використовує зібрані (наявні) дані для спілкування щодо досліджуваної проблеми.	2 МАО 1.1-2
	Усвідомлює можливі небезпеки, що можуть очікувати на людину в довкіллі.	2 ПРО 1.4-1
	Розрізняє можливий результат дослідження і фантастичне уявлення.	2 ПРО 1. 2-3
	Розрізняє послідовні дії в експерименті.	2 ПРО 1.3-1
	Розпізнає найпростіші матеріали та прилади, що їх можна застосовувати	2 ПРО 1.3-2
	Фіксує здобуту інформацію (словами, символами, зображеннями тощо).	2 ПРО 2.2-1
	Розповідає про власні емоції, які виникають під час експериментування .	2 ПРО 2.3-1
	Виконує запропоновану роль у мікрогрупі (команді), погоджується із рішенням команди.	2 СЗО 4.4-7
	IV. Вправа «Експериментуємо з кольором».	Залучає людей, зокрема й тих, які відрізняються від нього / неї, до спілкування, гри, навчання.
Переконує у важливості поваги до інших, спираючись на власний досвід і доступні джерела (почуте, прочитане).		2 ГЮ 6.2-1
Висловлює припущення про зміни, які можуть статися.		2 ГЮ 1.3-5
Ділиться своїми почуттями та емоціями від побаченого.		2 МОВ 1.8-1
Порівнює основні та похідні, теплі й холодні, світлі й темні кольори.		2 МИО 2.1-3
Використовує усю площину аркуша.	2 МИО 1.1-7	
Експериментує з кольорами, формами тощо.	2 МИО 1.2-4	
Описує свій задум.	2 МИО 3.1-3	
Бере участь у колективному виконанні творчого задуму (оформлення класної кімнати...)	2 МИО 1.3-2	
Підписує друкованими літерами своє ім'я та прізвище, назву на власних малюнках, на роботі, виконаній спільно у групі.	2 МОВ 4.1-3	
Виконує запропоновану роль у мікрогрупі (команді), погоджується із рішенням команди.	2 СЗО 4.4-7	
Висловлює припущення про зміни, які можуть статися.	2 ГЮ 1.3-5	
Придумує образи і створює їх різними засобами художньої виразності.	2 МИО 1.2-1	

	Презентує результати власної творчості перед однолітками.	2 МИО 3.2-1
V. Рухлива гра «Мій друг» (утворення кола друзів).	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників, доречно реагує на усну інформацію. Залучає людей, зокрема й тих, які відрізняються від нього / неї, до спілкування, гри, навчання. Пояснює емоції, що виникають під час рухливої гри. Уживає відповідну до ситуації спілкування лексику і несловесні засоби (жести, міміку). Ділиться своїми почуттями та емоціями від почутого й побаченого.	2 МОВ 1. 1-1 2 ГІО 7.2-1 2 ФІО 2.1-3 2 МОВ 1.7-1 2 МОВ 1. 8-1
VI. Гра «Я – спостерігач». Оволодіння вміннями спостерігати, порівнювати, робити узагальнення.	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників, доречно реагує на усну інформацію в діалозі. Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання. Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів. Використовує зібрані (наявні) дані для спілкування щодо досліджуваної проблеми. Висловлює припущення про зміни, які можуть статися у майбутньому. Розпізнає зміни в живій та неживій природі. Аналізує явища живої природи у різні пори року. Разом із дорослими планує та реалізовує найпростіші трудові дії: доглядає за рослинами і тваринами.	2 МОВ 1.1-1 2 МОВ 1.2-1 2 МОВ 4.1-2 2 МАО 1.1-2 2 ГІО 1.3-5 2 ПРО 3.1-2 2 ПРО 3.1-4 2 ТЕО 2.3-1
VII. Рефлексія.	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників, доречно реагує на усну інформацію в діалозі. Сприймає монологічне висловлювання (розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось). Ділиться своїми почуттями та емоціями від почутого й побаченого. Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання.	2 МОВ 1.1-1 2 МОВ 1.1-2 2 МОВ 1.8-1 2 МОВ 1.2-1

Чи можна помандрувати морем на шкірці апельсина, або чому апельсин не тоне?

I. Ранкова зустріч

1. Вітання

Діти утворюють коло. Учитель пропонує привітатися дітям за допомогою вірша. Вітання починає вчитель:

Ня-Ня-Ня – Доброго всім дня.
Де-Де-Де – Новий рік іде!
Се-Се-Се - Ще й мішка несе.
Ку-Ку-Ку - Що там у мішку?
Іх-Іх-Іх - Радощі та сміх
Асу-Асу-Асу – Для першого класу
Сім-сім-сім- весело нам всім.
Лю-Лю-Лю - Новий рік люблю!

Учитель запитує дітей: «Чи очікуєте ви Новорічного свята і чому?»
Дітям пропонуємо заповнити календарик погоди, сторінку календарика настрою.

2. Обмін інформацією. «Крісло автора»

Дитина ділиться цікавою новиною. Попередньо учитель запитує про те, що хотіли б розповісти діти своїм однокласникам. Це може бути розповідь про домашню тваринку, улюблену іграшку, казку. По завершенні розповіді «автор» відповідає на запитання дітей. Учитель спонукає учнів до відкритих запитань, навчає вислуховувати запитання і відповіді. Якщо дитина не може добре сформулювати запитання, учитель перефразовує: «Ти хотів запитати про»

3. Групове заняття. Гра «Чарівна скринька»

У руках учителя – скринька, в якій заховано якийсь предмет. Скринькою може бути будь-яка порожня невеличка коробка, куди можна покласти маленький предмет (цукерку, кубик, гумку, календарик тощо). Ця коробка має бути закритою. Учитель пропонує учням в колі по черзі визначити, що це за предмет. Дитина отримує скриньку, трусить нею і робить припущення щодо предмета, який знаходиться всередині, ставлячи одне закрите запитання про якість цього предмета (наприклад: «Це кругле?» або «Це тверде?»).

Якщо припущення учня збігається з реальною якістю захованого предмета, то вчитель відповідає: «Так», а якщо ні, то «Ні», і скриньку отримує наступний учасник гри. Учасники досліджують і ставлять запитання доти, поки хтось із учнів не визначить, який предмет заховано у скриньці. Гра припиняється. Переможець може отримати в подарунок предмет із чарівної скриньки. Найкраще, щоб цим предметом виявився апельсин.

4. Щоденні новини

Доброго ранку, друзі!

Сьогодні _____ місяць, _____ число.

- Кого / що ти побачив(-ла) сьогодні зранку?
- Що би ти хотів (-ла), щоби сьогодні відбулося?

(Учні можуть записувати друкованими буквами з допомогою вчителя пропущені слова, цифри).

Учитель розповідає учням, що сьогодні їх чекають цікаві дослідження.

- **Проблемне запитання дня: Чи можна помандрувати морем на шкірці апельсина, або чому апельсин не тоне?**

II. Робота в малих групах. Вправа «Обери об'єкт дослідження»

Хід вправи:

На столику учитель розкладає предмети, які можна міряти стрічкою, лінійкою, зважувати на терезах, розглядати в лупу тощо. Створеним групам пропонуємо самостійно обрати предмет дослідження та інструменти. Учні вимірюють предмет з допомогою запропонованих вимірювальних приладів. Учитель звертає увагу учнів на годинник і пропонує завершити роботу через 3 хвилини. По завершенні часу вчитель пропонує дітям подивитись на годинник.

Обговорення:

- Що змінилося на годиннику? (час)
- Що вам вдалося дослідити з допомогою стрічки? лінійки? (довжину, ширину, висоту)
- А що можна виміряти за допомогою чайної ложечки? (об'єм сипучих речовин, об'єм рідини)
- Чи бачили ви такі предмети вдома?
- Чи використовують у вас вдома такі інструменти? Де саме? (коли мама готує чай; дивимось на годинник, щоб знати, коли час спати тощо)
- Чи можна без них обійтись в житті?

(Учитель підводить дітей до розуміння того, що інструменти, з якими ми працювали, допомагають нам у побуті, на роботі, в школі).

III. Вправа «Зроби та поясни»

Хід вправи:

Дітям пропонує обговорити й висунути гіпотези (передбачення), що станеться з певними предметами, речовинами, коли їх занурити у воду. Запитання учителя:

- Хто був на морі? Озері? Річці?
- Чи спостерігали ви за тим, що відбувається з предметами, речовинами, якщо вони потрапляють у в воду? (предмети тонуть, не тонуть, намокають, розчиняються).

Учні висувають гіпотези, а вчитель записує їх у таблицю.

Малюнок предмета	Що може статися, якщо занурити у воду?	Що сталося з предметом? (результати дослідження)
Пластикова кулька		
Металева кулька		
Дерев'яна кулька		
Кулька з тканини		
Ложка цукру		

Відповіді дітей записуємо в таблицю.

Групова робота. Учитель пропонує учням об'єднатися в групи по 4–5 учасників. Для групової роботи кожній групі потрібні невеличка ємність з водою, бажано прозора, та перераховані вище предмети і речовини. Кожен учень проводить одне дослідження. Інші слідкують і роблять висновки.

Завдання для груп:

- Провести дослідження, що відбувається з предметами, речовинами у воді.
- Повільно по черзі опускати предмет у воду і спостерігати, що з ним відбувається.
- Презентувати дослідження. Спробувати пояснити, чому відбувається саме так?

Учитель пропонує учням переглянути гіпотези: «Чи збіглися гіпотези з результатами дослідження?»

(Діти роблять висновки, що металева кулька тоне, тому що вона важка. Пластик легенький, тому він залишається на поверхні води, тканина теж залишається на поверхні води, бо вона легка і її вода виштовхує. А цукор у воді розчиняється і змінює її смак).

Запитання учителя:

- Якщо металева кулька тоне, то чи потоне апельсин?

Діти висловлюють свої припущення.

Учитель бере апельсин і опускає його в воду. Він більший за м'яч, важчий, але не тоне. Потім учитель чистить апельсин і без шкіри його опускає у воду – апельсин опускається на дно.

- Чому в шкірці апельсин плавав, а без шкірки – тоне?

Дітям пропонуємо розглянути шкірку, подивитись, що в шкірці є отвори. Пояснюємо, що в отворах є повітря, яке тримає на воді апельсин.

IV. Вправа «Експериментуємо з кольором»

Хід вправи:

Учитель запрошує учнів у художню майстерню, де малюнки «малюються самі». Для організації роботи заздалегідь готує до заняття вологі аркуші паперу, попередньо змочивши їх водою. Учням пропонуємо висунути гіпотези, що буде відбуватися з фарбою, якщо нею малювати по мокрому папері.

Усі гіпотези дітей записуємо.

Учитель роздає дітям зігнуті навпіл аркуші, пропонує набрати на мокрий пензлик фарбу і крапнути нею по лінії згину паперу. Можна крапнути декілька тонів фарби. Аркуш складається по лінії згину. Потім учням пропонуємо розгорнути аркуші і переглянути малюнки.

Обговорення:

- Що відбулося з фарбою і мокрим аркушем паперу? Чому?
- Що відбулося з кольорами?
- На що подібні малюнки?
- Чому фарба розтеклась по аркуші?
- Що ми очікували побачити?
- Чому так діяла фарба?

Учитель пояснює дітям, що фарба розчиняється у воді, а папір мокрий, тому вона розтеклась по аркуші, утворивши чудернацькі малюнки.

Необхідно підвести учнів до усвідомлення того, що папір має отвори, які спочатку заповнила вода, а потім у ці отвори, що невидимі для ока, потрапила фарба, яка змішалася і утворила різноманітні відтінки.

Дітям пропонуємо домалювати свої малюнки, придумати до них назви.

Малюнки прикрасять класну кімнату.

V. Рухлива гра «Мій друг»

Хід гри:

Учитель пропонує учням утворити коло за допомогою гри «Мій друг». Він промовляє: «Мій друг ...» і називає ім'я дитини. Потім учитель підходить до цієї дитини і бере її за руку. Дитина, яку вибрав учитель, так само обирає собі друга з числа інших дітей, називає ім'я цієї дитини, підходить до неї і бере за руку. Таким чином продовжує формуватися ланцюжок друзів, які тримаються за руки. Коли всі учні будуть обрані, утворюється коло і вчитель пропонує привітати всіх друзів у колі.

VI. Гра «Я – спостерігач»

Хід гри:

Виходимо з учнями на вулицю і спостерігаємо за змінами в природі взимку. Учитель пропонує дітям стати в коло і продовжити речення:

- ✓ Зимове небо Хмари Сонце
- ✓ Листя на деревах Зеленими залишились.....
- ✓ Земля була покрита

- ✓ З дахів звисали
- ✓ У руках сніг перетворюється на
- ✓ Ми бачили птахів:, Це були
- ✓ Взимку впадають в сплячку такі тварини:,,
- ✓ У лісі живуть,,,
- ✓ Під час прогулянки ми чули
- ✓ Люди, яких ми бачили, були одягненітому, що
- ✓ Що нам допомогло дати відповідь на ці запитання? (Чим допомогли вушка.....очі....., про що дізналися з допомогою пальців....).

(слух: чули, які звуки видають тварини, птахи, як шумлять дерева від вітру; зір: бачили домашніх тварин, інших людей, сніг...; за допомогою дотику відчували холод, мокрий сніг, холодний зимовий вітер).

Учитель продовжує запитувати дітей:

- А як усе було восени? Що змінилося в природі взимку?
- Де зимують птахи?
- Чим ми можемо допомогти птахам та тваринам взимку?

Учитель підводить дітей до усвідомлення того, що взимку птахів і тварин потрібно підгодовувати і пропонує разом з батьками зробити годівнички для пташок.

Матеріали для дітей. Додаток 9.

VII. Рефлексія

Учитель пригадує дітям запитання дня.

- **Чи можна помандрувати морем на шкірці апельсина, або чому апельсин не тоне?**

Діти висловлюють свої припущення (треба багато шкірок або стати дуже маленьким, щоби помандрувати на шкірці апельсина), учитель пригадує дослід, наголошуючи на тому, що повітря тримає апельсин на поверхні води.

Учитель радить учням ставити запитання своїм батькам та пропонує пригадати найяскравіші враження дня:

- Що сьогодні хочете розказати своїм рідним?
- Я дякую вам усім за сьогоднішній день. Ви справжні зірочки, яскраві й неповторні.

На завершення дня учитель може прочитати дітям вірш. Цей вірш можна вивчити з учнями і читати на ранкових зустрічах.

М. Чумарна

Хто сьогодні зірка в класі
Сьогодні Василько найкраще читав,
А Саша найкраще усіх звеселяв.
Оленка у танці весь клас дивувала,
А Віра задачі усі розв'язала.
Хто зіркою буде у класі сьогодні?
Одну обирати ми зірку не згодні!
Ми завтра ще більше здивуємо вас,
Хай сяє, мов небо, наш зоряний клас.

Як змінилися ми за час шкільного життя?

Узагальнена таблиця

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс конкретного очікуваного результату
I.	Ранкова зустріч. «Ми – спільнота»	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників, доречно реагує на усну інформацію в діалозі.	2 МОВ 1.1-1
		Сприймає монологічне висловлювання .	2 МОВ 1.1-2
		Ділиться своїми почуттями та емоціями від почутого й побаченого.	2 МОВ 1.8-1
		Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання.	2 МОВ 3.1-1
		Записує елементарні повідомлення за допомогою слів, у яких позначає звуки відомими буквами.	2 МОВ 4.1-3
		Читає вголос короткі тексти з метою отримання інформації.	2 МОВ 2.2-2
		Дотримується встановлених в освоєному громадському просторі (у школі, на вулиці, у парку, на дитячому майданчику тощо) правил; пояснює, чому потрібно дотримуватися встановлених правил.	2 ГІО 2.3-1
		Розповідає про свої права і обов'язки, що пов'язані з громадським життям, пояснює важливість знання і дотримання цих правил.	2 ГІО 6.2-4
		Описує й обмірковує свої права та обов'язки у сім'ї, класі.	2 ГІО 7.1-3
		Пояснює, чому люди перебувають разом, взаємодіють.	2 ГІО 8.3-1
II.	Вправа «Ялинка друзів» (створення й обговорення плаката).	З увагою сприймає усні репліки вчителя й однокласників, доречно реагує на усну інформацію в діалозі.	2 МОВ 1.1-1
		Ділиться своїми почуттями та емоціями від почутого й побаченого.	2 МОВ 1.8-1
		Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання.	2 МОВ 1.2-1
		Записує імена, прізвища, назви міст, річок, країн з великої літери.	2 МОВ 4.1-7
		Презентує результати власної творчості перед однолітками.	2 МІО 3.2-1
		Малює графічними матеріалами (олівцями, фломастерами, крейдою, фарбами тощо).	2 МІО 1.1-5
III.	Вікторина «Знаємо. Вміємо. Можемо...»	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників, доречно реагує на усну інформацію в діалозі.	2 МОВ 1.1-1

(завдання на знання, виявлення та застосування галузевих умінь).	Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання.	2 МОВ 1.2-1
	Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів.	2 МОВ 4.1-2
	Застосовує різні стратегії виконання арифметичних дій з числами (додавання, віднімання) під час розв'язування завдань та конкретних життєвих проблем, описаних у математичних задачах.	2 МАО 3.3-3
	Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри.	2 СЗО 4.4-6
	Виконує запропоновану роль у мікрогрупі (команді), погоджується із рішенням команди.	2 СЗО 4.4-7
	Залучає людей, зокрема й тих, які відрізняються від нього / неї, до спілкування, гри, навчання.	2 ГІО 7.2-1
	Активно вболіває за результати команди.	2 ФІО 3.1-4
	Бере участь в ухваленні спільних рішень на користь команди.	2 ФІО 3.1-3
IV. Рефлексія «Для мене школа – це...»	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників, доречно реагує на усну інформацію в діалозі.	2 МОВ 1.1-1
	Сприймає монологічне висловлювання (вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось).	2 МОВ 1.1-2
	Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів.	2 МОВ 4.1-2
	Ділиться своїми почуттями та емоціями від побаченого.	2 МОВ 1.8 -1
	Описує, як змінилося його / її життя після того, як він / вона стали школярами.	2 ГІО 1.2-1
	Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання.	2 МОВ 1.2-1
	Читає вголос короткі тексти з метою отримання інформації.	2 МОВ 2.2-2

Як змінилися ми за час шкільного життя?

I. Ранкова зустріч

1. Вітання з подарунком

Діти утворюють коло. Учитель пропонує подарувати один одному усмішку і демонструє (мімікою), як це можна зробити.

Вчитель: «Доброго ранку, (ім'я дитини)! Я рада тебе бачити в школі! Я дарую тобі усмішку! (і жестами показує, як він це робить).

Дитина відповідно вітається з іншою дитиною, що сидить поруч. Вітання продовжується в колі.

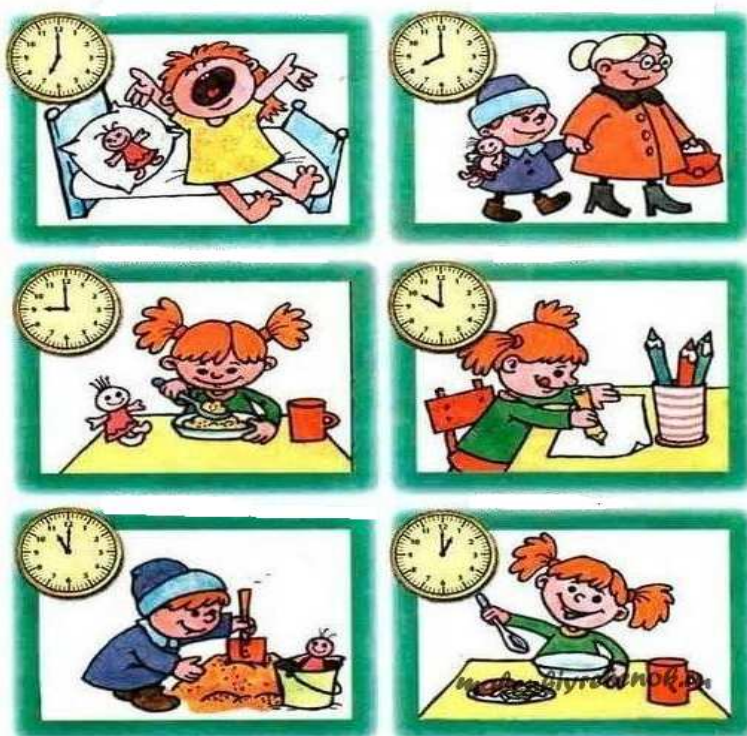
Разом з учителем діти вивчають вірш.

...Миле вранці привітання –
Це від серця побажання.
Хай тобі весь день сміється,
Добре вчитися вдається,
Хай живуть між нас забави,
Гарні вчинки, добрі справи.

(М. Чумарна)

Матеріали для дітей.
Додаток 10.

Проаналізуйте:

- Чим схожий день Марічки і ваш?
- О котрій годині вона поспішає до школи?
- О котрій годині починаються уроки?
- Чи корисно витрачає Марічка час?

2. Обмін інформацією. «Крісло автора»

Учитель інформує учнів про те, що в кожній сім'ї усі знають, що можна робити, а що – ні. Так і в країні. В країні – це називається ЗАКОН, а в сім'ї – правила. Наприклад: «Скласти усі речі на місце, мити за собою посуд, допомагати один одному».

Учитель:

- Чи є правила у вас вдома? Хто сьогодні хоче поділитися своїми сімейними правилами?

Учні (за бажанням) розповідають правила.

Учитель:

- А як ви думаєте, для чого нам потрібні правила? (*вислухати міркування учнів*).
- Чи пам'ятаєте ви правила, які ми разом укладали у перші тижні нашого навчання в школі? Які це були правила? (*діти пригадують правила життя у класі*).

Учитель може запропонувати доповнити перелік укладених раніше правил (напр.: «Усміхатися» тощо). Важливо, щоб пропозиції йшли від дітей. Учитель лише допомагає учням висловлюватися, перефразовує або формулює без частки «не» доповнені правила класу. Дітям треба допомогти усвідомити, що правила стосуються усіх, і виконувати їх треба всім, щоб життя в класі було веселим і цікавим. Правила

(пізніше) варто гарно оформити, за бажанням діти їх підписують і вивішують у класі на видному місці.

Доповнені правила можна супроводжувати малюнками. Вони мають відповідати цінностям, пріоритетам спільноти дітей. Їх можна дописувати і змінювати. Спочатку потрібно пригадувати їх щоденно, а потім – за потреби (коли якийсь із правил порушується).

Запитання: Скільки тут трикутників?

Матеріали для дітей.
Додаток 11.

II. Вправа «Ялинка друзів»

Учитель:

- У кожного з вас є ім'я. І зараз ми спробуємо створити чудесну «ялинку друзів».

На дошці (стіні) прикріплено плакат із намальованою ялинкою. Учитель пропонує учням прикрасити цю ялинку попередньо вирізаними сніжинками/ іграшками /ялинковими прикрасами (усередині треба залишити місце для напису імені дитини.). Для цього кожній дитині потрібно вибрати по одній вирізаній сніжинці/ кульці/ іграшці і написати на ній своє ім'я.

Презентація роботи:

По черзі діти підходять до намальованої ялинки і називають свої імена (так, як їм подобається, щоб їх називали), розміщують свою сніжинку/ іграшку із власноруч написаним іменем на плакаті. Презентацію сніжинки кожної дитини схвалюємо оплесками.

Підсумок:

Вчитель звертає увагу дітей на плакат і запитує:

- Чи є однакові сніжинки/ іграшки?
- Чим вони відрізняються?

Учитель робить із дітьми висновок про те, що немає на ялинці двох однакових сніжинок, так само й у класі немає двох однакових дітей. Усі по-різному одягнені, різні на зріст, мають різний колір очей, волосся, імена, навіть колір шкіри може відрізнятися. Усі ми різні, як і сніжинки на ялинці.

Учитель:

- Як ми можемо розпізнати один одного? (за іменами, за зовнішнім виглядом, мовою, інтересами...).
- Ми всі різні й тому унікальні. Хіба був би світ таким гарним, якби всі були однакові? Уявіть собі: у класі усі учні однаково одягнені, одного зросту, з однаковими зачісками, кольором очей... Чи хотілося б вам навчатися в такому класі? Отож бережімо й цінуймо різноманітність.
- Ми всі різні і навчаємося в одному класі. А справжні сніжинки такі ніжні і делікатні. Такі ж і ми з вами. Тому потрібно дружити з усіма, поважати і допомагати один одному.
- Ми – одна шкільна родина, де всі різні і кожен з нас важливий.

Учитель звертає увагу учнів, що вони всі разом створили чудову новорічну ялинку. А ще що за час навчання у школі багато дітей навчилося писати.

III. Вікторина «Знаємо. Вміємо. Можемо»

(Учитель самостійно готує учням цікаві завдання на виявлення та застосування галузевих умінь за перший семестр навчання).

IV. Рефлексія «Для мене школа – це.....»

Учні висловлюють свої думки. Учитель просить дітей подумати про те, яких умінь вони набули у школі за півроку.

Учитель:

- Що корисного ви навчилися робити?

За бажанням кожен із вас вдома може намалювати малюнок: «Чого я вже навчився/ -лася у школі?»

Що знаємо і про що маємо довідатися для майбутніх подорожей?

Узагальнена таблиця

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс конкретного очікуваного результату
I.	Ранкова зустріч «Чи хотіли б ви побачити себе у близькому майбутньому?»	<p>З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників, доречно реагує на усну інформацію в діалозі.</p> <p>Встановлює, спираючись на власний досвід і думки старших, коли відбувалися події шкільного життя, що запам'яталися (раніше / пізніше, до / після, давно / недавно).</p> <p>Сприймає монологічне висловлювання (казку, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось).</p> <p>Ділиться своїми почуттями та емоціями від почутого й побаченого.</p> <p>Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання.</p> <p>Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів.</p> <p>Долучається до підтримання родинних і шкільних традицій, бере участь у громадських урочистостях тощо; пояснює їхнє значення для себе.</p> <p>Пояснює важливість навчання у школі для власного життя та добробуту.</p>	<p>2 МОВ 1.1-1</p> <p>2 ГІО 1.3-5</p> <p>2 МОВ 1. 1-2</p> <p>2МОВ 1.8-1</p> <p>2МОВ 1.2-1</p> <p>2 МОВ 4.1-2</p> <p>2 ГІО 7.1-4</p> <p>2 СЗО 4.6-5</p>
II.	Пісня-караоке «Новий рік» Наталії Май	<p>Сприймає монологічне висловлювання (вірш).</p> <p>Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів.</p> <p>Сприймає (слухає, співає...)</p> <p>Ділиться емоціями від сприйняття музичного твору.</p> <p>Рухається в ритмі і темпі музики, узгоджує свої рухи зі співом.</p>	<p>2 МОВ 1.1-2</p> <p>2 МОВ 4.1-2</p> <p>2 МИО 3.3-1</p> <p>2 МИО 3.3-3</p> <p>2 МИО 1.1-13</p>
III.	Виготовлення вітальної листівки.	<p>Ділиться своїми почуттями та емоціями від побаченого.</p> <p>Малює або добирає ілюстрації до художнього тексту.</p> <p>Підписує друкованими літерами своє ім'я та прізвище, назву на власних малюнках, на роботі, виконаній спільно у групі.</p> <p>Виготовляє доступні атрибути до свят та урочистостей, бере участь у мистецьких (зокрема, театральних) акціях.</p> <p>Придумує образи і створює їх різними засобами художньої виразності.</p>	<p>2 МОВ 1.8 -1</p> <p>2 МОВ 2.6 -1</p> <p>2 МОВ 4.1-3</p> <p>2 ГІО 7.1-5</p> <p>2 МИО 1.2-1</p>

	Використовує всю площину аркуша.	2 МИО 1.1-7
	Експериментує з кольорами, формами тощо.	2 МИО 1.2-4
	Описує свій задум.	2 МИО 3.1-3
	Бере участь у колективному виконанні творчого задуму (оформлення класної кімнати...)	2 МИО 1.3-2
	Презентує результати власної творчості перед однолітками.	2 МИО 3.2-1
	Добирає конструкційні матеріали за їх властивостями для виконання практичної роботи.	2 ТЕО 1.3-1
	Задумує конструкцію виробу та конструює його з готових елементів (розмічання розгортки; виготовлення, оздоблення плоских та об'ємних виробів).	2 ТЕО 1.4-1
	Виготовляє та оздоблює виріб знайомими технологіями з допомогою дорослих.	2 ТЕО 1.4-2
	Виготовляє та оздоблює виріб із допомогою дорослих чи самостійно, застосовуючи елементи традиційних та сучасних ремесел (використання різних технік для виготовлення та оздоблення виробів: витинанка, вишивка та ін.).	2 ТЕО 4.2-2
	Працює (вирізує, конструює) з папером, природними матеріалами; ліпить з пластичних матеріалів.	2 МИО 1.1-6
IV. Рефлексія «Що про цей тиждень я розкажу рідним».	З увагою сприймає усні репліки учителя та однокласників, доречно реагує на усну інформацію в діалозі.	2 МОВ 1.1-1
	Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів.	2 МОВ 4.1-2
	Сприймає монологічне висловлювання (розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось).	2 МОВ 1.1-2
	Ділиться своїми почуттями та емоціями від почутого й побаченого.	2 МОВ 1.8-1
	Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання.	2 МОВ 1.2-1
	Описує, як змінилося його / її життя після того, як він / вона стали школярем / школяркою.	2 ГІО 1.2-1

Що знаємо і про що маємо довідатися для майбутніх подорожей?

I. Ранкова зустріч

1. Вітання

Діти утворюють коло. Вчитель пропонує кожній дитині привітатися з іншою в колі із побажанням до новорічно-різдвяних свят. Вітання починає вчитель.

Учитель:

Доброго ранку,(ім'я дитини)! Я рада тебе бачити в школі! Я бажаю тобі в новорічну та різдвяну ніч неймовірного дива!»

Дитина дякує, відповідно, вітається з учителем і висловлює йому своє побажання. Вітання продовжується в колі. Учні можуть висловлювати різні побажання (здоров'я, успіхів та ін.).

Учитель читає вірш М. Чумарної:

А я собі побажаю,
Я усе на світі маю:
Рідний дім у ріднім краю,
Маму й тата, всю родину
І красиву Україну.
Маю друзів я у школі,
Гарних іграшок доволі,
Маю все, що я люблю.
Що захочу – те зроблю!

(М. Чумарна)

Учитель пропонує учням висловити побажання в Новому році своїм рідним. За бажанням можна озвучити свої новорічні побажання.

2. Обмін інформацією. «Крісло автора»

Діти за бажанням можуть презентувати свої малюнки про перші півроку в школі і розповісти про те, чого вони вже навчилися. Учителеві потрібно надати можливість дитині висловитися (навіть якщо це займе більше часу, ніж зазвичай). Таким чином учитель продемонструє дітям повагу не тільки до їхніх зацікавлень і вподобань, але до кожної дитини як до особистості. Учитель звертає увагу на те, що ці знання і вміння, які учні вже здобули, потрібні будуть їм навіть тоді, коли вони стануть дорослими.

Дітям можна запропонувати зробити галерею малюнків.

3. Групове заняття. Гра «Чого я хочу навчитись у школі»

Діти встають у коло. Учитель кидає дитині м'яч, учень ловить і розповідає про те, чого хоче ще навчитися. Далі перекидає м'яча іншій дитині. Гра продовжується доти, поки всі діти не висловляться.

II. Пісня-караоке «Новий рік»

Пісня-караоке «Новий рік»: <https://www.youtube.com/watch?v=kiexiyvCJ8g>

Запитання для обговорення пісні:

- Чи сподобалась вам пісня?
- Про що ця пісня?
- Яка ця пісня – весела чи сумна?
- А що б ви побажали своїм рідним?
- Що ви очікуєте в школі в Новому році?
- Про що б ви хотіли дізнатися в Новому році?

48

III. Виготовлення вітальної новорічно-різдвяної листівки

Хід вправи

Учитель:

- Ми тільки розпочали свою чудову подорож у шкільне життя. Але вже багато чого навчилися і багато вже вміємо зробити. І сьогодні ми спробуємо виготовити новорічно-різдвяну листівку для своїх рідних.

Учитель пропонує учням різні зразки вітальних листівок до новорічно-різдвяних свят та спонукає учнів спочатку придумати ідею листівки, створити листівку, використовуючи весь наявний матеріал, різні техніки, поєднувати аплікацію з малюванням. По завершенні учні за бажанням можуть намалювати привітання або щось написати. Разом з учителем розглядають свої листівки.

(<https://liferules.com.ua/relax/diy/ideyi-novorichnih-listivok-svoyimi-rukami-z-ditmi-foto-mk.html>)

**Матеріали для дітей.
Додаток 12.**

IV. Рефлексія «Що про цей тиждень я розкажу рідним...»

Учитель пропонує учням пригадати, що було для них найцікавіше впродовж цього тижня. Що здивувало? Вразило?

Доцільно звернути увагу на те, що для дітей було дуже важливим, пригадати запитання дня і попросити дати відповідь на нього.

На завершення учитель вітає дітей віршем М. Чумарної «Ми віншуєм, посіваєм».

Рік новий іде до нас,
Заглядає в кожен клас.
Ми його разом стрічаєм,
Повіншуєм, побажаєм.
Хай у тебе, Новий роче,
Буде все, що серце хоче:
Мир для кожної родини,
Щастя кожної дитини,
Добра доля в Україні!

Матеріали для дітей

Чи хотіли б ви подорожувати в часі і чому?

Додаток 1

Вранці ми із добрим ділом
Привітали ... (Понеділок).

Ніченька минула скоро, –
Трудовий іде ... (Вівторок).

Спритна, вміла, молода
Вже настала ... (Середа).

Йде четвертий день тепер,
Називається ... (Четвер).

Діло добре ладиться,
Як настала ... (П'ятниця).

Вдома скрізь кипить робота,
Як прийшла до нас ... (Субота)

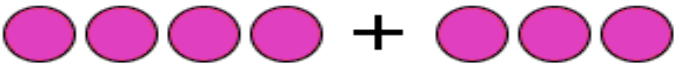

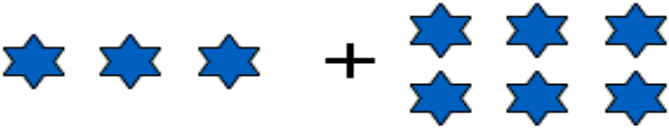
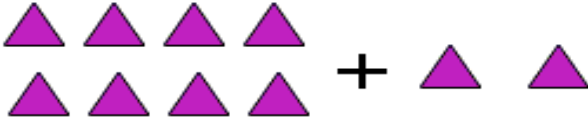
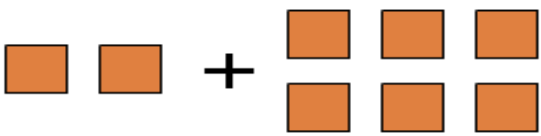
А Субота з хлібом-сіллю
Привела сестру ... (Неділю).

Ось і тижневі кінець,
Хто трудився – ... (молодець)

Чи хотіли б ви подорожувати в часі і чому?

Додаток 2

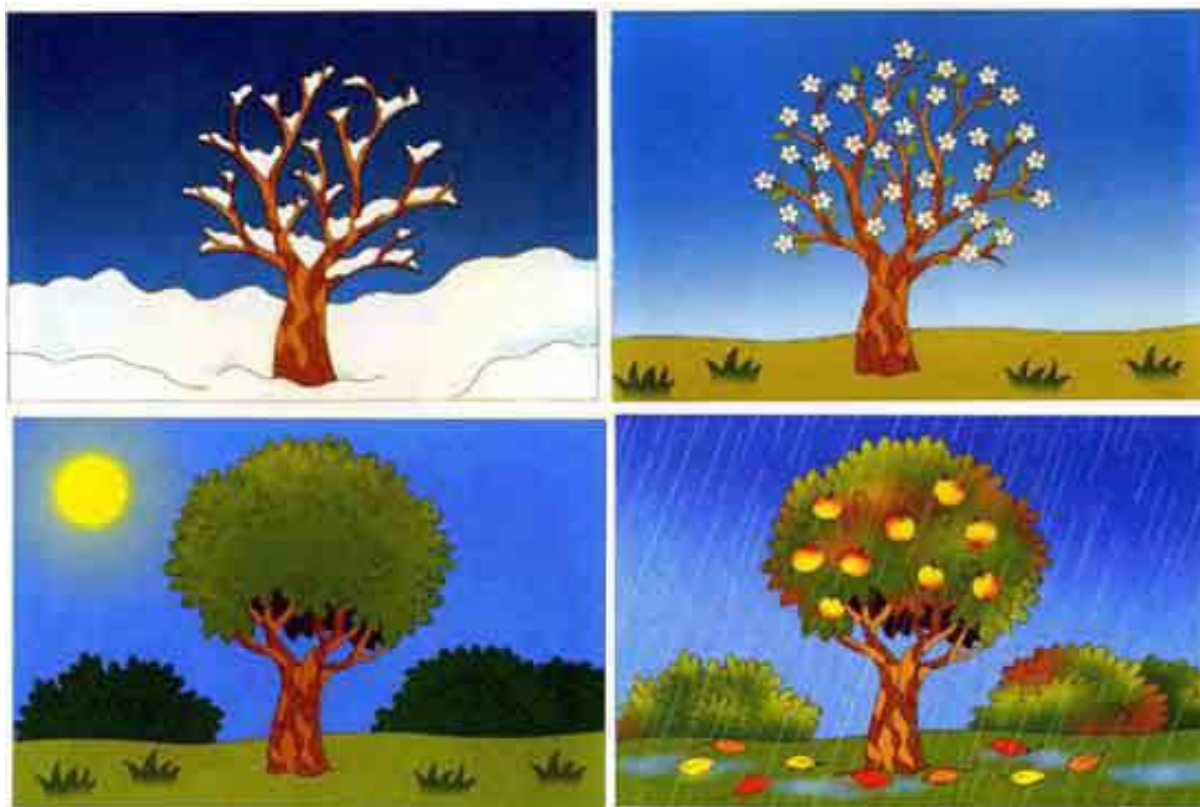
52

	☐	10
	☐	8
	☐	6
	☐	7
	☐	9

Чи хотіли б ви подорожувати в часі і чому?

Додаток 3

Чи хотіли б ви подорожувати в часі і чому?

Додаток 4

54

Навіщо нам подорож у країну чисел та слів?

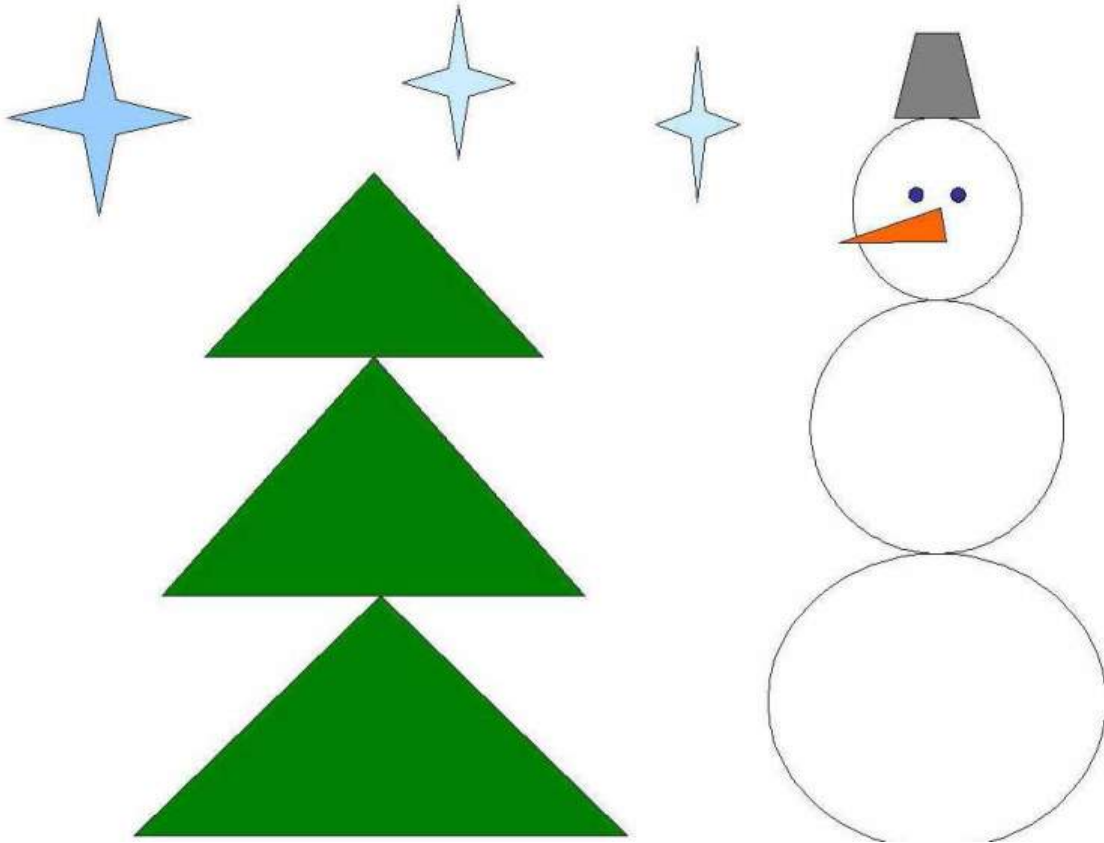
Додаток 5

Навіщо нам подорож у країну чисел та слів?

Додаток 6

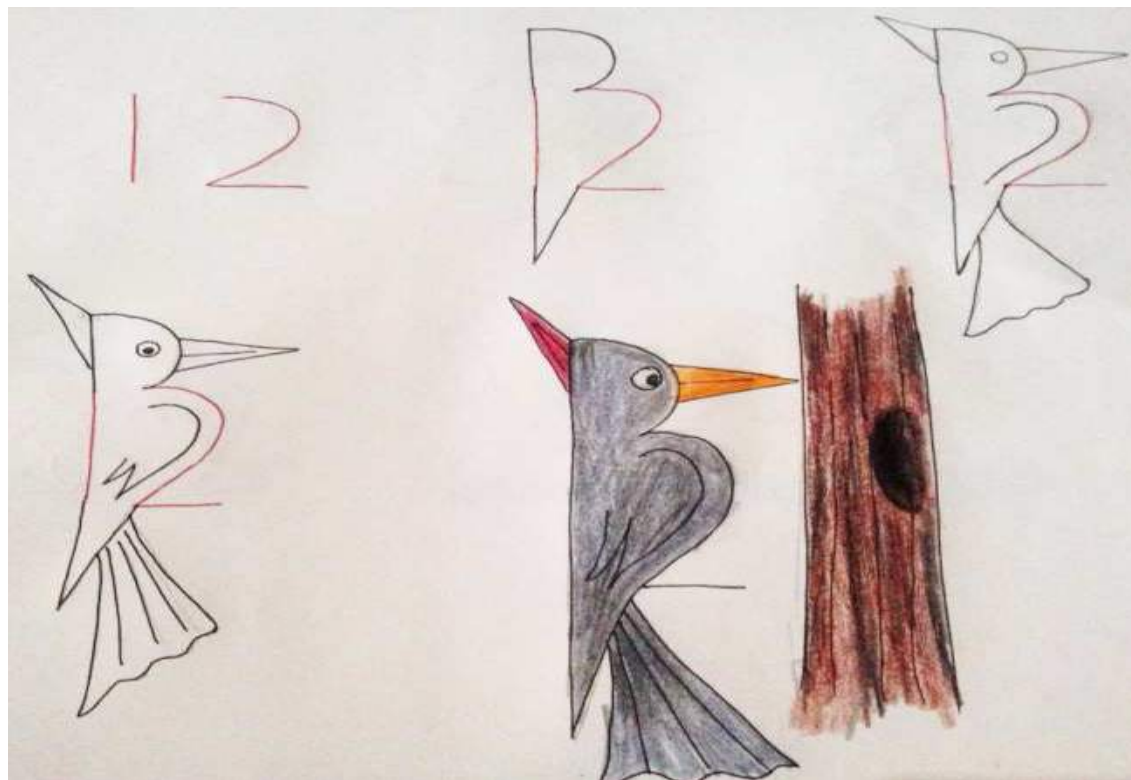
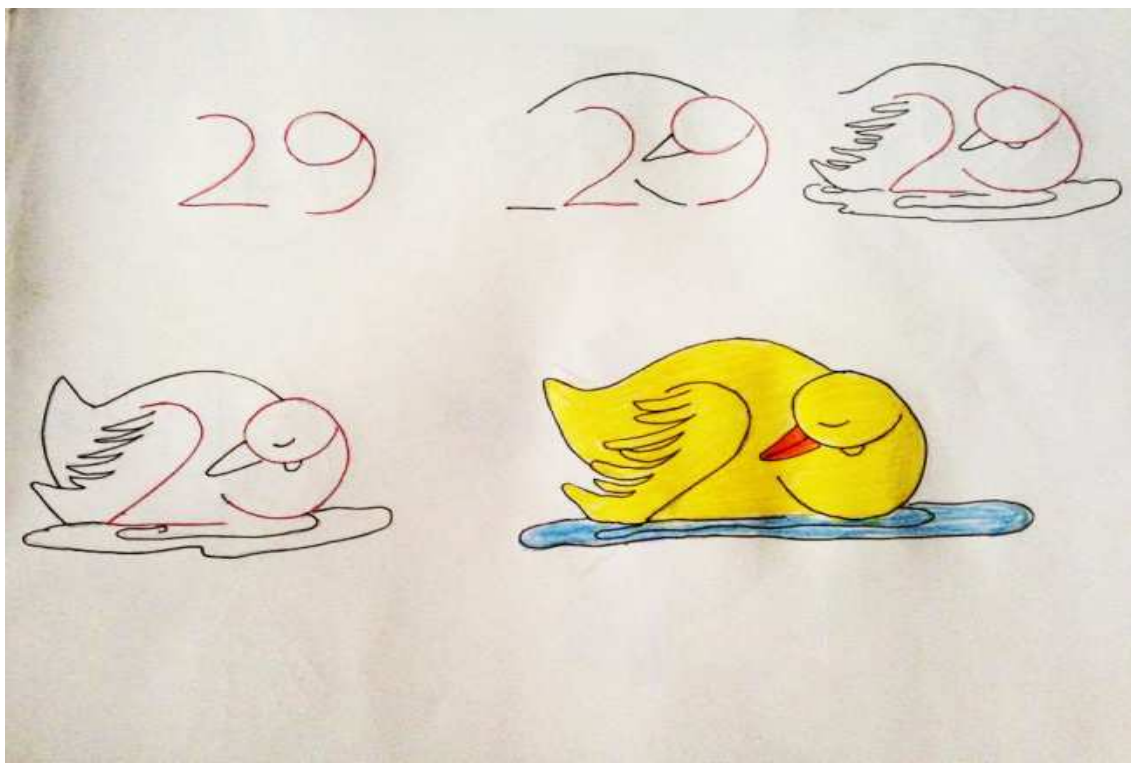
56

Навіщо нам подорож у країну чисел та слів?

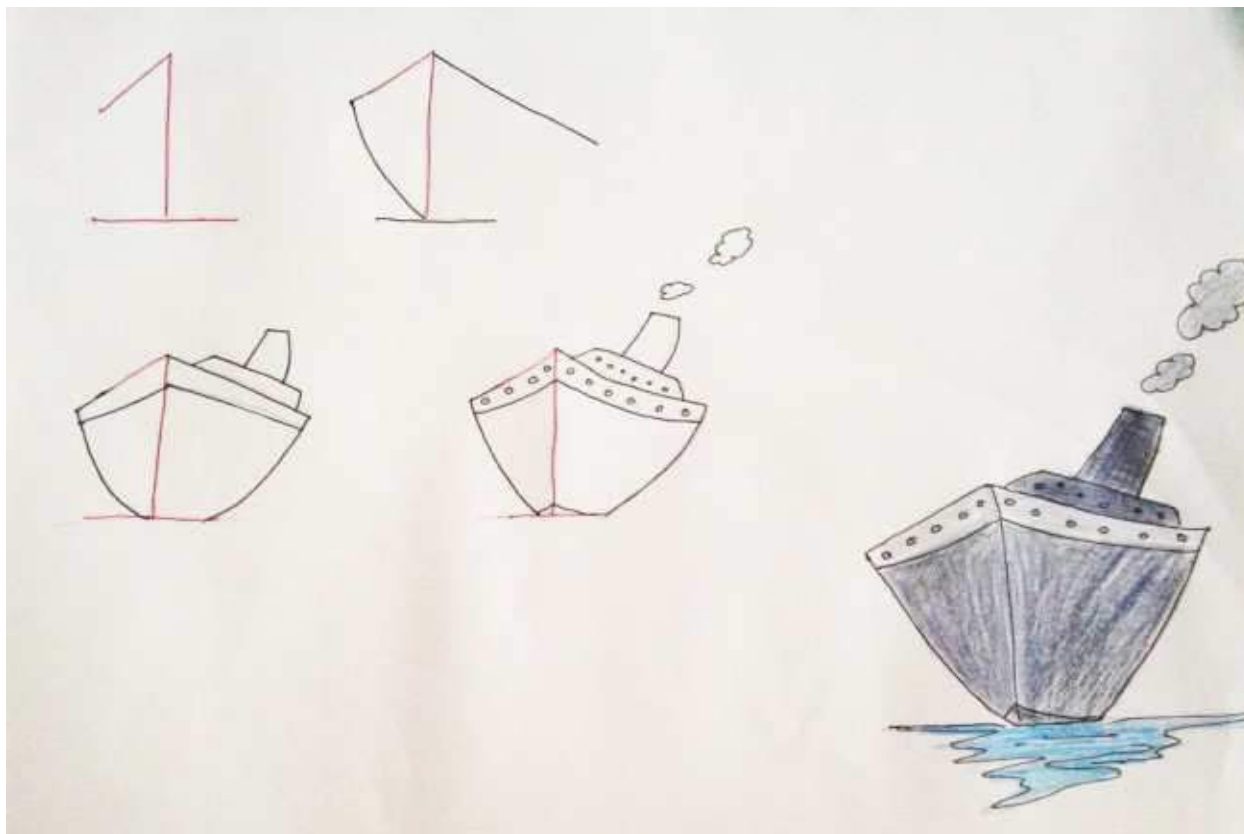
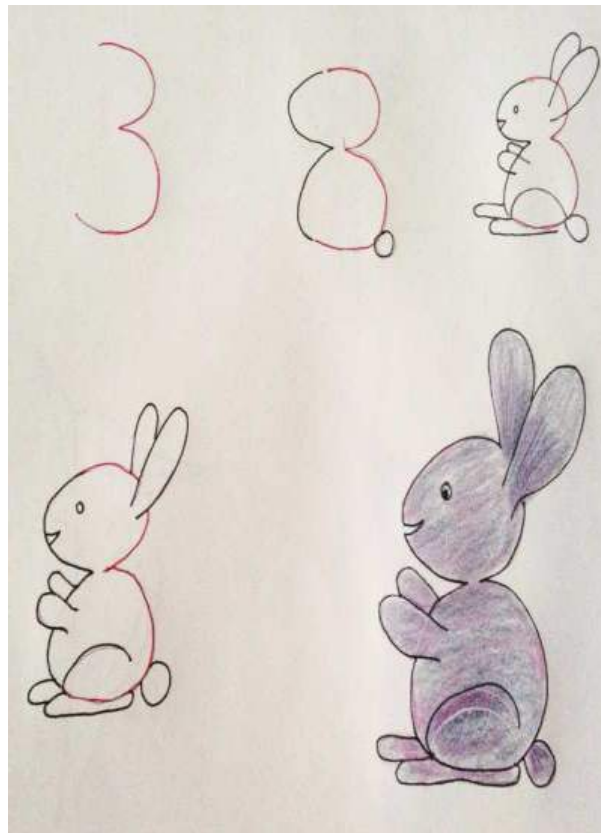
Додаток 7

Навіщо нам подорож у країну чисел та слів?

Додаток 7 (продовження)

58

Навіщо нам подорож у країну чисел та слів?

Додаток 8

59

Чи можна помандрувати морем на шкірці апельсина, або чому апельсин не тоне?

Додаток 9

60

Чи можна помандрувати морем на шкірці апельсина, або чому апельсин не тоне?

Додаток 9 (продовження)

61

Чи можна помандрувати морем на шкірці апельсина, або чому апельсин не тоне?

Додаток 9 (продовження)

62

Чи можна помандрувати морем на шкірці апельсина, або чому апельсин не тоне?

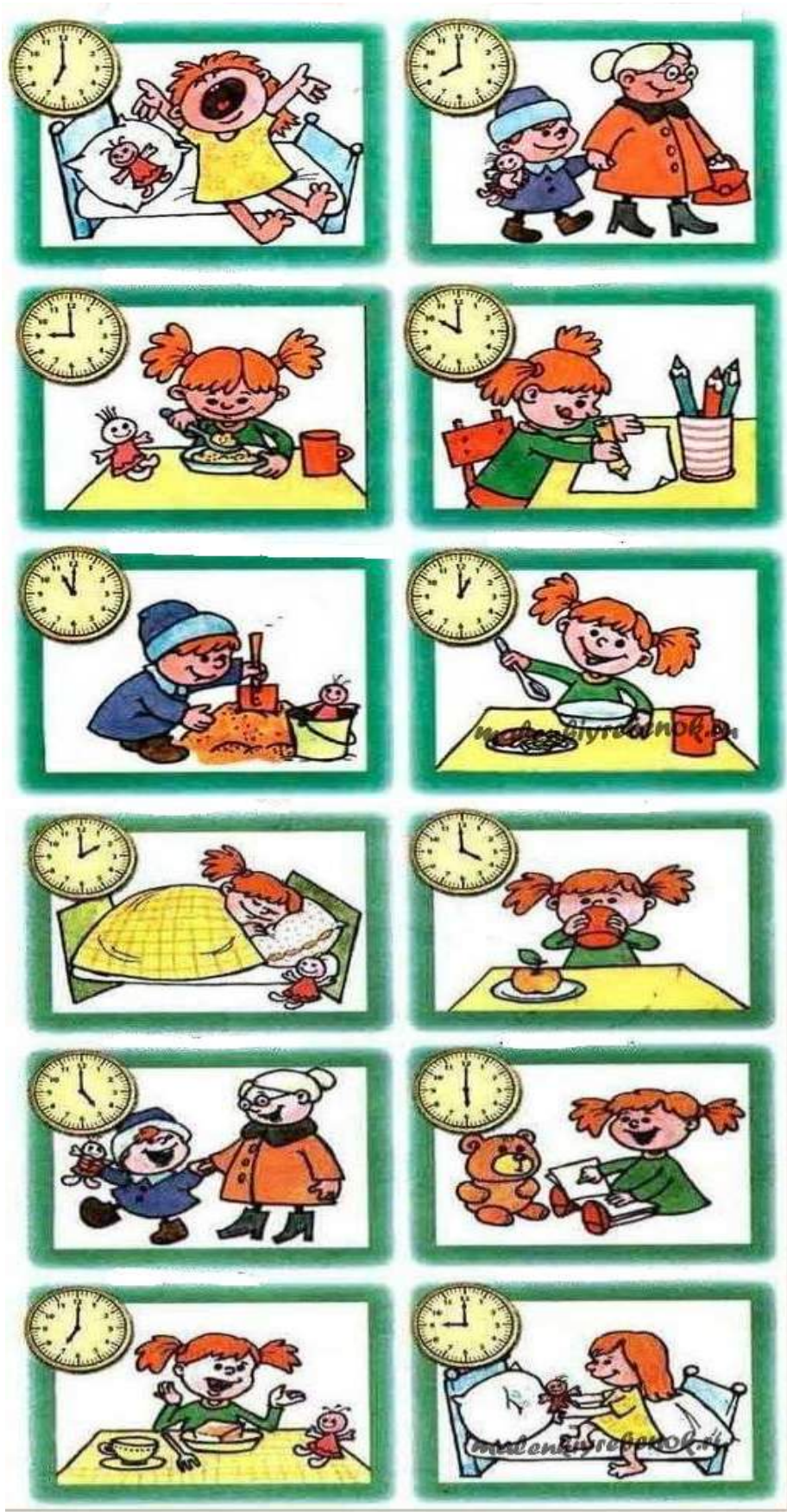
Додаток 9 (продовження)

Як змінилися ми за час шкільного життя?

Додаток 10

Як змінилися ми за час шкільного життя?

Додаток 11

Що знаємо і про що маємо довідатися для майбутніх подорожей?

Додаток 12

66

